

PARĂSIREA ÎNVĂȚĂMĂNTULUI NOSTRU PLUGĂRESC

Prin înlăturarea latifundilor prin îngustarea marelui proprietăți de odinioară — reforma agrară ne-a dat desigur o nouă mai potrivită așezare a proprietății noastre rurale și în cae astăzi precumpănește proprietatea țărănească.

Prefacerea aceasta binefacătoare are — firește — o deosebită însemnătate pentru noi, prin schimbarea pe care ea trece s'o notăm, în purtarea statului nostru, față de plugărești și față de plugăre în deobște. A trecut într-adevăr vremea când statul nostru știa doar să amănă în acea proverbială neasare de odinioară și din care nu se clintea, de cât când secelele cumplite îl sileau să aducă — care lua foc dela grani — sau porumb american, făcând de pe la groși români. Pe atunci, dacă statul nu-și bătea prea mult capul cu producția de plugărească, se îngrijeau de asta cel puțin marii noștri proprietari — așa cum dedea D. G. Chitoiu și cum înțelegeau și peștii lor — sau, mai bine și decât aceștia, se osteneau — pentru aceiași treabă — trusturile arendașești, minunat organizate pentru sursul pământului și pentru secătutul țărănească.

Astăzi însă — dragă doamnă — lucrurile stau altfel. Într-adevăr nu e ceas mai mult sau mai puțin solemn, în care să nu fie vorba de marile prefaceri agrare și de urmările lor într-adevăr binefacătoare, și pe care orice om de bună credință n'are de ce să nu le recunoască.

Aceasta însă nu înseamnă că s'au produs cu adevărat și acele mari prefaceri agricole, care singure sunt în măsură să îndreptășcă măsurile agrare, în loc de ocaruirea unei țări și în loc de care orice măsură agrară se înfășșază ca nepotrivită, dacă nu primejdioasă, pentru buna gospodărie și pentru liniștea laurică a unui stat. Pentru că, dacă s'au luat într-adevăr — prin, sau odată cu legea agrară și de atunci încoace — o seamă de măsuri deosebite de bune și de un folos neapădat pentru treburile noastre plugărești, nimic nu arată însă, că s'a schimbat oarecum din temelii purtarea pe care cărmuitorii țării noastre trebuie s'o aibă față de plugărie.

Și, totuși, e o neapărată nevoie să se vadă și această mult așteptată schimbare.

Schimbarea aceasta ar trebui să înceapă prin recunoașterea că a venit — în sfârșit — vremea când plugăria nu mai trebuie socotită ca o îndetătinare a unei părți din populația noastră, care altfel n'ar avea ce face, ci e timpul să se socotească plugăria ca o industrie și încă una care cere măcar tot atâta învătățură, cât cer și celelalte ramuri industriale, pentru o spornică și îmbunătățită producție. Și atunci, chiar dacă Statul s'a îngrijit, să zicem — și bine a făcut — să-și păstreze vechile lui ferme model și să

mai adauge și altele din pământul expropriat și chiar dacă lărași ar avea năzuința să reverse pe viitor — cu ajutorul acestor ierme și a celorlalte așezăminte ale sale — ceva mai multă învătățură plugărească de cât în trecut, asupra plugărilor noastre de toată mana, e păcat însă ca învățământul plugărească — pe care ar trebui să se sprijine de fapt toată preacerea agricolă a țării — a ramas, totuși, într-o stare care nu se potrivește de loc cu scopurile lui și cu bunele năzuințe ale celor care se trudes pentru dănsul. Trece iată, rând pe rând — la cele două tribune ale parlamentului nostru — învășătorii carmuirii de azi sau ai celor de mâine; își desvâluie neocare dintr'înși îndreptările cu care socotesc ca pot sa dea o bună întocmire resurselor țării, se îngrijesc unii până și de organizarea Conservatorului de artă dramatică — lucru foarte înositor, de sigur — și, totuși, nimoi nu cere pentru temoana țării acestuia — adică pentru plugăria pe care se sprijină toate așezămintele noastre — o nouă și temeinică organizare a învățământului nostru plugărească, cu care să se poată avea căndva omenii trebuitori pentru o folositoare și adevărată prefacere agricolă.

Nepăsarea aceasta arată o greșită înțelegere a lucrurilor. Ea are — firește — urmări, care nu sunt din cele mai bune.

Pentru că — oricâtă străduință și-ar da cel ce-și chelesse astăzi sănătatea și viața, pentru a ridica învățământul plugărească în care l'a așezat soarta — încercările lor se lovesc de această îndărătlă nepăsare, pe care nimeni și nimic pare că n'o poate birui. În vremea aceasta însă, Statul își găsește tot mai anevoie omenii pregătiți pentru unele gânduri pe care poate să le aibă când și când, iar cei ce au astăzi pământul țării în seamă — pentru a îndestula o producție la nevoie țării — neavând totodată și poveștile folositoare ale învățării, măuzesc să se așeză și ei rând pe rând de învățătura care-și ține prinși de pământ, pentru a apuca pe alte drumuri, sau pentru a spori tot mai mult mulțimea haimanalelor dela orașe. Și astfel — în locul utorilor românești, care-și vor parăsi pe înctui ogoarele flămânzite de înctui — vor veni mâine utorile străinilor din launtru, sau ale celor din afară, care — așa cum au năpădit orașele — vor năpădi și satele și care vor și-și firește să-și facă un învățământ plugărească pentru ei, dacă noi nu vom fi în stare până atunci să ne facem un învățământ plugărească al nostru și pentru rosturile noastre.

Către o astfel de stare de lucruri ne duce nepăsarea, sau greșita înțelegere, de care are parte și astăzi învățământul nostru plugărească.

D. G. CHITOIU
Inspector general la casa de treabă a Cooperației și Impropriității.

O promisiune îndeplinită

Atunci când, delegația Societății de cultură „Meglenia” — cu sediul în București — s'a prezentat noului ministru al țării la Atena (Grecia), Langa Răscănu, înainte de a părăsi țara, printre altele le-a spus „voi căuta să ameliorăm situația românilor din Grecia și în deosebi a celor din regiunea Meglenia.”

Noi am luat act de această declarație și am făcut-o cunoscut publicului românesc prin articolul „O Audiență” publicat în coloanele acestei foi din 7 Noembrie 1924.

Timpul a făcut ca aceste cuvinte să fie traduse în fapte căci știri sosite din partea locului ne vestesc că regimul școlilor s'a schimbat și că autoritățile locale și-au schimbat atitudinea față de elementul românesc.

O parte din școli s'au redeschis, elevii au început să frecventeze regulat cursurile, teroarea a dispărut.

Fostii — andarți — bandiți, numii ofițeri ai republicii, au fost destituiți și trimiși acolo unde trebuiau să fie de mult; iar populația a început să respire un aer mai curat, datorită acestor schimbări.

Și toate acestea se datoresc reprezentantului M. S. Regelui Ferdinand și al țării depe lângă republica elenă. Grație spiritului său diplomatic, grație energiei și interesului ce-l poartă ca român, față de frații săi din

republica pe lângă care este acreditat, a putut să facă ceea ce alții n'au făcut.

Se cuvine ca, împreună cu macedo-românii și toată suflarea românească, să mulțumescă călduros d-lui Langa Răscănu pentru interesul ce poartă națiunii românești din peninsula greacă.

Scriu aceste rânduri, spre a dovedi colegilor dela cotidialele grecești din capitală, precum și reprezentanților republicii elene, că noi, nu suntem animați de spiritul șovenist și că atunci când e bine, spunem că așa este, iar când e rău redăm aceasta în adevărată-i culoare.

Atunci când am scris în „Lupa” din 27 Iunie 1924 am fost îndreptățit s'o facem iar azi venim prin cele de mai sus să aducem mulțumirile noastre, aceluia dela Atena, pentru măsurile de îndreptare luate de ei, fapt care ne îndreptățește să credem că prin persecuție nu se poate face nimic folositor omenirii.

Dacă azi însă aducem cuvinte de laudă și mulțumiri pentru eleni, pentru că au știut să facă ceea ce trebuia să facă de mult, aceasta nu înseamnă că nu ne vom mai ocupa de soarta așezării din mijlocul cărora am răsarit. Și în viitor vom urmări în deaproape orice schimbări ce vor surveni, cerând îndreptări sau aducând laudă.

I. N. Delavardier.

DIN TRECUTUL NOSTRU

PECETEA MIJLOCIE A LUI ȘTEFAN-CEL-MARE.

STEMA LUI ȘTEFAN XI, PETRICEȘTI-CU-VOCA, DIN 1673.

STEMA LUI VASILE LUPU-VODA.

Constatări îmbucurătoare

Ceice cunoaștem cât de cât trecutul poporului român, știm că adăpost și mângăiere în viața bătută de vânturi am găsit în biserică și școală.

A fost un timp — și nu de mult — când asupra acestor așezăminte s'funde puhoiul celor de dincolo de Tisa cauta să-și înfrizeze lăcaș și să le rapească din mână noastră, pentru ca prin acest mijloc poporul român îndepărtat din biserică și școală, să-și caute refugiu sub scutul așezămintelor culturale și bisericilor străine. Ca totdeauna, acaparatorii nici de data aceasta nu le-au reușit, deci planul s'a fărâșit și pus în aplicare timp de peste 1000 de ani. Acest fapt ne îndreptățește să spunem că, neamul românesc nutrește dorința neștrămutată de a se cultiva în spiritul legilor moștenite din strămoși și că el nu se asimilează legilor sau obiceiurilor unor popoare străne de interesele lui.

Căți am îndurat jugul străin ne aducem perfect de bine aminte de felul cum era tratat românul încercat de granița Carpaților și mijloacele care îl stăteau la îndemână pentru a-și păstra legea și credința.

De câțori întâmplarea face să trec prin județul Solnoc Dobăca, de atâtea ori mi aduc aminte, că acest județ era unul dintre cele unde elementul român nu ceda la nici o strănuță și aici asupritorii de odinioară își concentraseră toată atențiunea și lucrul din răspuțeri pentru ajungerea scopului. Acest ținut, era țina atacurilor, iar lădarănicia românilor atrase ura autorităților. Nici un sprijin, nici un ajutor, de nici un fel se abătuse asupra județului pentru că românii nu și lăsa legea strămoșească. În întreaga țară se lucra la ridicarea de biserici moderne; statul maghiar unde putea ridica din bani — pentru ca în felul acesta să-și poată pune în aplicare planul de desnaționalizare, — dar nici așa nu l'a reușit. Poporul român, deși sărac economic, spre cinstea lui din toată țara și-a ridicat școlii fără ajutorul nimănui și în felul acesta a rămas stăpân pe ele, și-a plătit prețul și învățătura din banii adunați prin contribuții, înălțându-le orice amestec al autorităților în așezămintele culturale românești.

În mod foarte natural, urgia asupritorilor a avut unele succese. Poporul român având a se sustine prin propriile mijloace, în afara de contribuțiile obligatorii, sarcini cari l'au apasat foarte greu, au avut ca urmare că în mod treptat a săracit, în întreaga țară se lucra din răspuțeri pentru stăpânirea boalelor sociale, românul putea suferi de acestea fiindcă nu era periclit pentru existența statului. Dovadă avem, că Solnoc-Dobăca este unul dintre cele mai înfăcțate județe. Se cauta reglementarea vânzării alcoolului, românii din județul Solnoc-Dobăca puteau bea și Dumneca, fiindcă urmasii triste a acestuia nu erau de natură a impresiona pe stăpânitorii țării. Și așa putea înșira încă multe, dar prefer să trec la altă hestie.

Revenim neamul românesc la patria-mamă, dela care a fost despitit cândva prin mijloace condamnabile, acesta s'a pus pe lucru și vedem cu bucurie că roadele încep a se arăta. Răsar ca prin farmec, până și în cele mai mici cătune, școli cari ar face cinste orașelor, răsar biserici cu adevărat monumentale. Sufjitorii știute biserici, cât și învățătoarii, cari sub cel mai greu jug străin au fost purtători ai cuvântului neamului românesc, conștienți de chemarea lor, continuă prin muncă și pildă la luminarea poporului, fapte cari vor consolida temeinic statul nostru și de care ne leagă multe și frumoase speranțe în viitor.

Pentru a scoate în lumină afirmățiunile de până aici, scriu câteva lucruri constatate în comuna Răstoci, așezată pe malul drept al Someșului, aproape de Ileana-Mare din județul Solnoc-Dobăca. Comuna mică, cu mai puțin ca 100 case, situată pe o

colină și îngrădită în strămele-i hotare de moștile unor bogatași. Pământul e foarte sărac, ca pretutindenea în acest județ, totuși locuitorii se susțin din produsul agriculturii. Ca străin, când am intrat pentru întâia dată în această comună, văzând casele mici și acoperite cu paie, așezate în șiruri puțin ordonate, cu grajduri foarte rare, ceace arată că vitele sunt tot atât de puține, o biserică făcută din lemn, casa preotului la fel, casa contonăuă mică n'am văzut, am socotit că pe aceste plaiuri traful este un chin.

Era zi de sârbătoare. Abia sose și auz clopotele bisericii, cari prin glasul lor iau chemau pe credincioșii la rugăcune. Ma duc la biserică și potrivit obiceiului local îmi pun palăria pe o lăvăla la mirare, sarut crucea și icoana așezată pe o masă în fața icoanostasiului, apoi îmi ocup un loc dat cu multa bunăvoiență de un țaran care mi-a rămas necunoscut. Era multă lume adunată în sfantul locaș de închinare, — era cred mai mult, decât se adună la bisericile din Cluj, — atitudinea cuvioasă a bairanilor cât și a tinerilor inspira multa evlavie, iar corul format dintr'o mulțime de tineri cânta frumos. Un preot îmbrățnit de vremuri, cu piețe albă, cu mâinile tremurânde, dar cu o voce încă melodioasă și care inspira respect de lucrurile sante și stăruie rugăcunea cu o cuvântare înalțătoare și care cred că pentru credincioșii lui forma hrana spirituală pentru săptămâna următoare. Întreb stios pe unul din parinte școltesc ce anume lăudăm determină credincioșii lui ca în număr atât de mare să iie parte la sfânta rugăcune. „Credința în Dumnezeu”, li lu răsponșul și țara a-și mai lătra mie lini zise: „Tineri, dacă pe aceste meleaguri mai trăim așa cum ne vezi, aceasta o putem mulțumii bisericii, unde Dumnezeu ne-am plănuș năzărurile și dela El totdeauna am cerut ajutor. Sub scutul bisericii am aflat noi mângăiere în vremele de zbucium și resniște. Suntem săraci, caci ne căștigăm hrana de toate zilele prin muncă foarte oboșitoare, dar biserică și școală le-am ridicat și păstrat la locul ce li-se cuvine.”

„Adevărat e ce spune parintele Buzura — conștinu învățătorul, un om slobod, — în unire cu sf. sa am muncit și am făcut atât cât mijloace ne-au ajutat, mai mult nu am putut. Sperăm ca viitorul, sub obiașduca statului nostru, ne va deschide puțina ca aceea ce încă n'am făcut să facem. Avem o școală ridicată în anul 1913, copiii și bairanii umbliă la ea în mod regulat; mica bibliotecă este citită de toți; facem programe și înaintăm fără să begam de samă. În trecut românii n'au cunoscut istoria neamului lor, azi toți cîd din Răstoci o cunosc, la fel și geografia patriei.”

Am mai aflat că acolo s'a înființat o cooperativă numită „Întrețirea” și că consumul băuturilor spirituoase este aproape desființat. Tot astfel un bairan îmi spunea că de când dl. învățător A. Păban a venit în comuna Răstoci — cred că de a mai mult ca 12 ani — l'a reușit să reducă numărul fumătorilor și că dintre elevii ce s'au perindat prin școală în acest timp sunt abia trei cari fumază.

Nu pot trece cu vederea nici lăudabile acțiune a Ministerului Sănătății care a trimis prin acele locuri multe echipe de medici cu înșarcinarea de a constata boalele de cari suferă popo ul, pentru ca apoi să se ia măsuri de îndreptare.

O acțiune folositoare este că învățătorii prin aceste părți țin conferințe săptămânale. Astfel în comuna Răstoci s'a vorbit despre frumusețea și bogățiile Țării Românești, în comunice. Vaica-Ra și Ciula s'a vorbit despre baură și urmările ei. Acestea vor contribui în cea mai largă măsură la îmbogățirea conștiințelor țărănilor și-și vor îndemna la muncă bine chibzuită, care li va ridica din starea materială în care se află astăzi.

AT. MOTOENEA

Scrisori din Viena

— Dela redactorul nostru. —

Viena locă e un oraș al frumoseilor tradiții. La sărbători mari se poate vedea mai bine acest fapt. Sărbătorile Crăciunului trec foarte frumos. Pomul de Crăciun nu lipsește din nici o casă. Dela cel mai bogat, până la sărac, se vede Kristbaum-ul, pe care și-l împodobesc cu lumini, steluțe, icoane sfinte, prăjituri diferite, bomboane, s. a. C. lundele, austriei nu le cunoșc; există așa numitele „Wehnachtslieder”, cari însă nu sunt așa popularizate. Popularizat, și în fiecare casă se cântă — este chiar obligat — cântecul de Crăciun „O, Tannenbaum...”; cântecile lui Schubert și ale altor compozitori vienezi, nu sunt pretutindeni cunoscute. Cu steaua se umbliă mai mult în provincie. Viena a uitat acest obicei. În schimb în seara de Sf. Vasile, „Rauchglockenherut”, are un frumos câștig. Mărua lui rămâne prin case. Sunt mulți, cari se maschează în seara aceasta și urează de anul nou.

Fetele, cred și ele în superstiții diferite. Mai interesant este scena dela miezul nopții, când pișta din fetă și jurul bisericii Sf. Ștefan (Stephans Dom), este plină de părechii îndrăgostite. Aici se asteaptă ca nerăbdare clopotul, vestitorul anului nou. La această oră sărutul nu e interzis. Neconșcunții se sărută și fără așezură, fără să se nască vre-un diferend între ei. „Prosie Neu-Jahr” — e momentul înfrățirii. În ziua de anul nou, primăria Vienei se luminează la ora 6 d. m. Dela război încoace, e anuit prin, când conștină își permite acest lux. Aproape jumătate de milion de suflete, defilează înaintea „der Belehueche Rithaus” ului, (cum s'ar zice). Așezăminte aici nu există. Dispoziția trebuie să fie; asta o știe și cel-mai mic austriac, care se ține în frunte de rochia mamei, să nu se peradă. Primăria e un paradă; sune de lumini electrice lucesc ca stelele, în ostasiul de pe vârful turnului e mândru, că azi îl privește nu numai străinii curioși, ci și frumoșii ochi ai vienezelor, cari au uitat că este acela, care le vede fiecare înfălțire secretă... și totuși nu le trădează.

În postul Crăciunului, și-a dat sufletul în mâinile Creatorului, fostul director de birou, Nicu Sandulovici, un vechi membru emeritat al „Românei June”. A fost unul dintre cei mai activi români din colonia din Viena. În ziua de 28 Decembrie, l'au pretrecut rudele, prietenii și cunoscuții spre lacășul venonei. Panegihicul a fost rostit de Dr. A. Isăcșanu, un om, care știe întotdeauna adevărata față de aproapele său. Legațiunea Română a fost reprezentată prin vice-consulul Dr. Păunel, iar „România Jună”, prin președintele ei Simion Vlad și Traian Costescu, secretarii comitetului executiv, precum și alți membri activi și delegații coloniei.

Violinistul Anton Popovici și soția d-sale, cântărețea Phily Popovici, au dat obiceiul lor concert din sezonul de iarnă, în ziua de 11 Noembrie. Maistrul Popovici, care în vara trecută a avut fericirea să cânte înaintea Reginei, la Sovata, a fost foarte călduros primit din partea publicului vienez. Succes frumos a obținut și d. na Popovici, care din an în an devine tot mai simpatic publicului. Piesele din compozitori: Schubert, Saint Saëse, Pissendel, Rmsky Korsokow, Paganini (A. Popovici), Verdi, Paganini, Puccini, B. Ahms, Tschai-covsky (Phily Popovici), au fost accompagnate de celebrul acompaniator vienez Otto Schulhof, care nu de mult s'a relator din turneul său din America.

Podul „Augarteu” din Viena, a fost mutat cu 20 metri. Astfel podul s'a din nou în locul în care s'a află înaintea războiului mondial. Muta-ea podului s'a făcut în timp de o oră. Ce nu se poate face în ziua de azi? **FILARET BABU**

În jurul alegerii Episcopului militar

Prin trecerea P. S. Justinian la episcopatul Cetății-Albe și Ismailului, locuș de dela înșepătorului orenului militar, ce poartă titlul de „Episcop al Albului” — a rămas vacant. Alegerea este fixată pentru ziua de 26 Ianuarie etc. Pentru candidați figurează și P. C. Leon Const. Nazarie, profesor de morală la Facultatea teologică din București. P. C. Sa a fost șeful serviciului religios, dela Cartierul General al Armatei române, în timpul războiului, organizând corpul prosepă militar pe baza soldați. Sf. Sa are cel mai mare merit, căci a știut să ridice, prin vigoarea sa, la cea mai mare înălțime rolul preotului în zilele de război.

Organiza-ea sa a fost o muncă titanică de îndepărtat, față de puținele mijloace, cari-l stăteau la dispoziție. În cartea: Activitatea proepilor de ermit, alcătuită de par. Nazarie, se pot vedea minuni făcute de proepii militari și tot acolo este descrisă toată muncă desfășurată pentru organizarea acestor corpuri militare, ce poartă titlul de „Episcop al Albului” — a rămas vacant. Alegerea este fixată pentru ziua de 26 Ianuarie etc. Pentru candidați figurează și P. C. Leon Const. Nazarie, profesor de morală la Facultatea teologică din București. P. C. Sa a fost șeful serviciului religios, dela Cartierul General al Armatei române, în timpul războiului, organizând corpul prosepă militar pe baza soldați. Sf. Sa are cel mai mare merit, căci a știut să ridice, prin vigoarea sa, la cea mai mare înălțime rolul preotului în zilele de război.

Organiza-ea sa a fost o muncă titanică de îndepărtat, față de puținele mijloace, cari-l stăteau la dispoziție. În cartea: Activitatea proepilor de ermit, alcătuită de par. Nazarie, se pot vedea minuni făcute de proepii militari și tot acolo este descrisă toată muncă desfășurată pentru organizarea acestor corpuri militare, ce poartă titlul de „Episcop al Albului” — a rămas vacant. Alegerea este fixată pentru ziua de 26 Ianuarie etc. Pentru candidați figurează și P. C. Leon Const. Nazarie, profesor de morală la Facultatea teologică din București. P. C. Sa a fost șeful serviciului religios, dela Cartierul General al Armatei române, în timpul războiului, organizând corpul prosepă militar pe baza soldați. Sf. Sa are cel mai mare merit, căci a știut să ridice, prin vigoarea sa, la cea mai mare înălțime rolul preotului în zilele de război.

Scrisori din Youngstown, Ohio

— Dela redactorul nostru. —

Chestiunea pașapoartelor.

În jurul acestei chestiuni s'a scris mult atât acasă cât și aici. Românii din America caută pe toate căile posibile să arate americanilor, că țara noastră e în rândul oricărei alte țări civilizate. De astă dată însă sunt foarte indignați, văzând, că cu toate stăruințele puse de oamenii de bine lucrurile nu s'au îndreptat pe deplin, dovadă e și cazul trist al pașapoartelor. O țară numai așa se poate bucura de ajutorul prietenilor dacă este condusă bine și când este ferită de a cădea în păcate de felul acesta. Soluția de scăpare ar trebui aflată imediat. Ziarele din țară ar trebui să ducă o luptă comună în acest scop.

În scrisorile mele, publicate în pretioasa gazetă „Cultura Poporului” am mai arătat fraților de acasă, că imigranții pot intra în Statele Unite după cota nouă. Cu toate acestea observ, că nimeni nu-și dă seama de această măsură, care aici este respectată. Foarte mulți frați români vreau cu orice preț să vie aici. Și pentru aceasta mă simt dator să fac cunoscut unele lucruri.

Fraților, așa cum sunt legile azi în America, nimeni nu poate trece granița acestei țări, fie că ar încerca să vină prin Mexico, Cuba, Canada, s. a. Fiecare călător este cercetat imediat, și dacă se observă că a intrat ilegal este pedepsit apoi deportat. Atunci, de ce atâtea încercări și cheltuieli de prisos? Orică încercare se termină printr'o ruinare completă, mai ales, dacă această încercare s'a făcut pe cale ilegală, prin contrabandă.

America de ieri nu mai există azi. Viața se complică din zi ce merge. Toate industriile mari se instalează cu mașinării atât de perfecte, încât brațul de muncă este redus aproape la nimica. Sute și mii de muncitori rămân zilnic fără de lucru deși foarte mulți dintre ei vorbesc și limba acestei țări. Să mai cere ca să știe citi oricine, căci bosul din fabrici spune, că cel se nu știe citi este expus primejdiilor. Prin urmare, iată, că a fi în America nu înseamnă că a-și scăpat de sărăcie și greutăți. Prin aceste rânduri voesc din nou să fac cunoscut la toată lumea, dar mai ales

Steaua frumoasă și luminoasă

Când eram director general al Teatrului, întrodusesem în Teatrul nostru Național un obicei străin: Pomul de Crăciun.

Ce frumos vorbește Gothe, în „Werther”, mi se pare, de bucuria copilor împrejurul unui feeric christbaum.

La Teatrul Național, cumpăram un brad mare, câteva duzini de lămpi electrice colorate, un coș de mere, un coș de nucii, un coș de turtă dulce, migdale, ciocolini de stafide, acadele, s. a., două cărticele de foi de aur și de foi de argint (fals); fel de fel de ornamente, de fleacuri (ca beteala de aur și de argint, vată, presărată cu borax) și cadouri, cadouri, cadouri — ieftine, bine înțeles — (un Mikado, zicea Caragiale) pentru toată lumea, de la decanul societăților la cel din urmă figurant.

Cu o zi înainte, un roi de zâne frumoase și îndemnatice (actrițele Teatrului Național) împodobeau bradul și agățau cadourile.

O Tannenbaum, o Tannenbaum, Wie schön sind deine blätter!

Mașiniștii întepeneau bine bradul într'un hărădu mare, plin cu pământ și, în seara de Crăciun, după reprezentație, pomul se aducea pe scenă; și punea contactul electric și, deodată, toți copiii strigau, entuziasmați:

— A. a. a. a!
E inutil să mai spun că, în seara aceea, actorii și actrițele (cu sau fără rol în piesa care se jucase) veneau la teatru și că toată lumea se imbulzea să înca, cel puțin, act de prezență.

Sfârșitul ceremoniei se ghi-cea: un jaf îngrozitor al pomului de Crăciun.

Se va mai fi făcând, la Teatrul Național, Pomul de Crăciun? Nu știu. Dar la Curtea Regală se face. Ba chiar Regele și Regina, după stingerea „Christbaumului”, deschid obișnuitul bal.

Când erau Principii Mostenitori, îmi aduc aminte că „danțau” în și servitorii lor.

Am moștenit asemenea obiceiuri; cu vre-o patruzeci de ani mai înainte, părinții mei făceau un christbaum fetițelor orfane de la Azilul Elena Doamna și Doamna Elena Cuza lua parte la aprinderea lui.

celor cu gândul de a veni aici, să-și caute fericirea prin muncă de acasă pe care s'o facă așa cum se lucrează aici.

Orașul Youngstown, cunoscut de aproape toți românii foști în America, este centrul românilor de aici, căci de aici s'a scris și făcut mult pentru țara noastră și pentru poporul românesc de aici. Cred, că a vorbi de acest oraș nu poate fi decât o bucurie pentru cei ce-l cunosc și-l știu. Acest oraș acum 13 ani, când am sosit eu aici, era un oraș, ca oricare altul de aici. Avea abia 79 mii de locuitori, iar azi are peste 200 mii locuitori. Azi este în rândul orașelor mari din America. În acest an s'a început clădirea a patru zgărie-nori. — Dintre acestea unul e aproape gata. În curând orașul va avea 7 clădiri de câte 12-13 și 16 etaje. După toate vor fi gata cu drept cuvânt se va putea întreba, dacă Youngstownul de azi mai seamănă cu cel de ieri?

Colonia românească de aici, care ne-a făcut atâtea mândrie în fața lumii americane are din nou fericirea de a avea în mijlocu ei pe neobositul părinte Poștea, care n'a crutat nici timp, nici bani, nici osteneală pentru a organiza serbări și a strânge cât mai mult rânduile românilor de aici. Cred că de această veste se vor bucura și frații reitorșii acasă, cari cunosc activitatea acestui harnic bărbat.

Asociația cetățenilor români americani a ținut o adunare la care au luat parte și voluntarii români americani. S'a hotărât ca printr'o petiție să se ceară guvernului român recunoașterea dreptului de moștenire în patria-mamă. Ei se cred în drept a cere acest lucru, gândindu-se la părinții lor cari au luptat și sângerat pentru câștigarea petecului de pământ ce au și pentru susținerea cărui au contribuit și ei prin roadele muncii depușă prin fabricile de aici. Toți ascultătorii acestei adunări sunt convinși că modesta cerere va fi aprobată de guvernul român, rămânând în gândința că și mai departe vor fi în stare să ajute ce ce pot prosperarea patriei mame.

M. T. Roman.

Trecuseră acele vremuri. În locul domnitorului român, Alexandru Ion I (Cuza), se urcase în scaun un domn strein, Carol I (de Hohenzollern).

Părinții mei, cari la programul sărbătorii Crăciunului, la Azilul Elena Doamna, adăogaseră christbaumul și cântecele românești cu Steaua Frumoasă și Luminoasă, menținură programul. Ba chiar, într'o iarnă, într-a costumată și grimat, pe mine și alți doi copii (prietenii ai mei și de vârsta mea N. G. Filipescu și G. Al. Florescu), în cei Trei Crai de la Răsărit, cu barbe mari albe de lână țigăie; un văr al meu, mai voinic decât noi, (Dinu Grant) purta Steaua Frumoasă și Luminoasă cu luminașica ei înfiptă la spate.

Eram de vre-o unsprezece ani. Cam lungă mi s'a părut Aleea Sălciilor (circa 400 metri) și cam prăpăstios pieptul dealului care ducea de la noi de acasă la Azil. Mi s'a părut și cam adâncă zăpada care ne trecea de genunchi, dar... eram un Crai de la Răsărit.

Făcărăm, la Azil o intrare triumfală, cântând:

Tei Cari de la Răsărit
Cu steaua-ai călătorit;
Steaua li s'a arătat;
După ce au alergat
Ș-au mers, după cum citim,
Până la Ierusalim.
Șocolo cum au ajuns
Steaua-n nori li s'a ascuns
Ș-au stat, și s'au preambulat
Prin oraș un întrecut;
Unde s'a născut, etădud,
Un Craiu mare de curând?
Iară Irod Împărat,
Auzind, s'a înspăimântat
Zăind: mergeți de aflați
Și veniți, măștiștiștiști
Șau merg să mă'nchîn și eu
Ca unuia Dumneșcu.

Dar nici unul din copiii prietenii cu mine nevoind să primească rolul lui Irod Împărat, tăietorul de prunci, nu aveam Irod Împărat în trupa noastră; așa că reprezentația cu Steaua Frumoasă și Luminoasă se oprea aci.

Elisabeta Doamna (care înlocuia acum pe Elena Doamna), mișcată până la lacrimi de ce vedea, ne strângea în brațe și ne săruta peste barbe mari albe de lână țigăie.

Iar Steaua celor Trei Crai de la Răsărit strălucia, frumoasă și luminoasă. **A. DAVIDA.**

RAVAȘE DE LA SATE

Tutunul și patima fumatului

Creștinul trebuie să aibă și să citească Sf. Evanghelie

Frăților!... Sufletul nostru flămânzește după hrană duhovnicească ca și corpul după cea trupească. Din mila Domnului însă avem hrană duhovnicească destulă ca să ne putem stăpâna înfometarea sufletească. Dar oare v-ați sărguit voi să alegeți către izvorul cel neseacă al darului?... Și știți voi oare unde se găsește acest izvor și care-i calea care duce către viața cea veșnică?...
Izvorul, frații mei, despre care este vorba și calea care duce către viața cea veșnică, este legea Domnului, învățătura Mântuitorului, cuprinsă în Sf. Sa Evanghelie.

Posedați voi oare această comoară datătoare de hrană duhovnicească, pentru sufletele voastre?... Aveți în case Sf. Biblie, Sf. Evanghelie?... Și dacă le aveți, le citiți voi măcar dimineața, duminicile și sărbătorile?... Pentru că altfel, sufletele voastre se sting încet de foame și mor cu moarte înfricoșată și neașteptată.

„Cuvintele pe cari ele le grăiesc sunt duh și viață” zice Mântuitorul, iar în altă parte: „nu numai cu pâine va trăi omul, ci și cu cuvântul ce iese din gura lui Dumnezeu”!...

Spre adăcarea mea părere de rău și amarăduinea inimii, mai că la nimeni dintre voi n'am găsit în casă Sf. Evanghelie, pâinea cea de toate zilele pentru suflet. Cum ne vom îndrepta înaintea Mântuitorului nostru, pentru o așa de mare crimă și ce vom răspunde?... Ce dovezi li vom pune înaintea în sprijinul negrii noastre?... N'ați avut bani cu ce cumpăra această carte sfântă, așa de ieftină?... Dece lăsați să vă flămânzească sufletul de foame?... Mare nebagare de seamă și negrijă!... Și pentru ce?... Toamă pentru învățătura lui Hristos celui ce s'a răstignit pentru noi și pentru cuvântul Domnului și făcătorului nostru, așa de folositor și trebuincios fiecărui suflet.

Cum vrei să te mântuiești când nu știi învățătura Mântuitorului și nu știi cum trebuie să-ți duci viața după Evanghelie. Nu vedeți ce se iese din gură a celor care se țin de la Dumnezeu?...
Unii postese în zile neasezate de Sf. noastră biserică, alții prăznuiesc sfintele ce nu sunt în calendar. Iși pun canoane, mătăni și înfruntări în neputință de a le face. Și câte altele și asta numai, pentru că nu vreau să știu voia Domnului, cumpărând pe preț de nimic țarina sfântă, Evanghelie, în care se află această comoară fără de preț.

Când vezi atâta uitare de sine stai și te gândești: Doamne!... Maica Domnului!... uite, creștin, cări habar n'au de învățătura lui Hristos, Sfânta Evanghelie...
Lumina învățăturilor lui Hristos este atât înaintea și ei rămân în întuneric nevrând s'o primescă. Nu mă dumiresc ce vom răspunde când va trebui să ne arătăm la judecata Domnului, pentru o așa de mare negrijă trădândăv către învățătura Mântuitorului nostru, Carele a pășit pentru noi și ne-a lăsat nouă poruncă, să-i păzim cuvintele, pe cari mulți dintre noi nici nu le-au oțit, necum să le mai facă?...
Frăților!... vă rog din inimă întru numele Domnului, cumpărați cu toții această carte, așa de ieftină dar fără de preț pentru sufletele voastre.

Cumpărați Sf. Evanghelie, acesastă dietă a Domnului, prin care El ne-a lăsat moștenire împărăția Sa cea cerească.
Voi bogăților, cari aveți bani mulți, cumpărați această comoară în exemplare numeroase și le împărțiți în dar, celor ce n'au puțință, să și-o dobândească.
În sânul familiilor voastre dela țară, tot se găsește câte unul sau doi cu știință de carte, cari în ceasuri slobode de truda de toate zilele, să citească Sf. Evanghelie; iar cei ce nu știu, să asculte cu băgare de seamă și evlavie.
În duminici și Sărbători, în loc de vorbiri sece și fără folos între sine, citiți mai bine Sf. Evanghelie. Nu veți mai lăsa-o din mână, când veți gusta tovarășia plăcută care poate să v'o facă în orice clipă din viață, mângâierea ce v'o poate da în ceasurile de obidă, curajul și liniștea ce le veți găsi între paginile ei, în cele mai grele momente de descurajare.
Aici, bogatul își va vedea mărirea avuțiilor ce le stăpânește; păcătosul îngreviat și muștrat de fără de lege sale calea de umilință prin care va putea dobândi iertare, iar bunul creștin, cetind-o, va soarbe din ea, dar de insufletire și mai mult, a continua calea de virtute și de bine și mai departe.

Citiți dar fraților Sf. Evanghelie!... căci acolo veți găsi tot ceea ce trebuie pentru mântuirea sufletelor voastre. Din Sf. Evanghelie, veți afla voia lui Dumnezeu, ce vrea el dela voi, și cum trebuie să trăiți, pentru a vă învrednici de moștenirea împărăției Sale.
Științarea sufletelor noastre prin

cuvântul Evangheliei Domnului și îndreptarea vieții conform poruncilor Lui, aflăte într'însa, trebuie să ne fie mai de preț, decât a rămâne în păcatele noastre de mai înainte și a împodobi zadarnic iconoane cu veșminte de argint sau cu candelă de preț, ca la sfârșit când toate acestea se vor mistui, să ne aflăm ca fecioarele cele nebune, care negrijindu-se de unul de lemm al faptelor bune și al milosteniei, au rămas afară de împărăția Domnului cu candelă goală în mâini, fiindcă au fost lipsite de răvnă și de osădie, către învățătura Lui Hristos celui răstignit.
Poruncile și cuvântul Domnului vor rămâne în voi cu noi. Cu acestea ne vom fi judecați, sau îndreptați, cu ele în sfârșit, vom și petrece veșnic, întru împărăția Cea Cerească.
Iată ce ne spune și dascălul lumii întregi, Sf. Ioan Gură de Aur, despre nevoia ce fiecare creștin trebuie să simtă de a avea în casă Sf. Evanghelie: „Nu treceți cu vederea oșle ce voiesc să vă spun — zice el — în care casă se află Sf. Evanghelie, d'avoiul nu poate intra acolo. Dacă acest cuvânt de viață, îl purtăm cu noi la piept, sau îl avem săpat pe lespezile inimilor noastre, atunci să fim siguri că vom fi feriți în toată vremea de toate săgețile veninoase ale acestui duh al răutății și al întunericii!”...
Să ne apucăm fraților de lucru cu ajutorul lui Dumnezeu. Cumpărați Sf. Evanghelie, cetiți-o, iar noi, vă vom tâlmași ce nu înțelegem. Și atunci, credeți-mă ca într'o oglindă viața sa cea păcătoasă și și va putea da socotala, cât s'a depărtat de mult dela calea cea adevărată a legii Domnului și ce urmare de împărăția Cerurilor.
Voi, auziți doar în Biserica cetind-u-se Sf. Evanghelie. Când însă veți ceti o singură acasă, vă veți încredința, căt de bine-făcătoare și de mântuitoare poate să vă fie, cetind-o cu evlavie și cu credință. Atunci, veți vedea de cât ajutor vă poate fi ea ca să vă izbăvească de multe lipsuri, să stingeți multe certuri din familie, să vă înarmați cu curaj în ceasuri de încercări și să puneți început bun a vă îmbogăți în viața virtuoaasă, a eugeta și a vă îngrijii de veșnicie și nu mai mult de viața asta trecătoare și deșartă!...

Arhimandritul GALACTIION D. CORDUN
din
căntă mitropolie a Ungro-Vlahiei.

Prin Basarabia culturală

Se știe că printre îmbunătățirile pe care guvernul dorește să le aducă vieții Basarabiei este și aceea a intensificării culturale la sate prin înființări de case de cetire, biblioteci, teatre și filme ambulante, conferințe și sezoane, la care sătenii să iie parte în număr cât mai mare pentru a-și lumina mintea. Dar dacă aceasta este o datorie față de țară a oricărui guvern ar fi de căma ei, ea nu poate fi înființată decât cu concursul oamenilor de bine, dezinteresați materialicește și cari își iubesc neamul din care s'au născut.

Cu cât oamenii aceștia vin din păturile sociale mai de sus, cu atât sarcina statului este mai ușurată și mai lesne de îndeplinit.

Alteța Sa Regală Principele Carol, mostenitorul Tronului Românii, care a înțeles mai bine ca oricine acest adevăr, prin plide personale, încearcă a stimula, dela înălțimea sâniului Sale, pe toți ceice ar putea să-l imite.

În Basarabia s'a început încă de acum câțiva ani încercări de a se pune bazele unor societăți culturale sătești, început ce s'a lovit, pe lângă alte neajunsuri și de nepăsarea opiniei publice. Cu toate acestea, stăruințele celor cari nu s'au uitat la obstacolele ce înfălșese în calea inițiativei frumoase, de a cultiva pe țaran, au avut succes, al căror răsunet a ajuns și la urechia A. S. Regale Principele Carol. În dorința Sa de a contribui cât mai mult la dezvoltarea și împânzarea acestor societăți, A. S. R. Principele Carol a delegat pe d-l general Popovici, fostul comandant al Basarabiei, ca împreună cu d-l Irim, președintele Ateneului „Tătărași” din Iași și alți trei profesori universitari să ia parte la marea solemnitate a societății culturale „Junimea” din com. Nemțeni, jud. Chișinău, ce a avut loc zilele trecute în comuna Zberoaia, jud. Chișinău.

A. S. R. și-a exprimat dorința să se așeze în fruntea acestei mișcări de propagandă culturală.

Este sigur Alteța Sa, că gestul ce face nu va rămâne neobservat. Cei chemați se vor grăbi să-l imiteze. De aci va eși scântea cea urmează să aprindă lumina minții sătenilor noștri, lumina ce lipsește acestora, nu din vina lor, ci din a celor cari au căutat să-l lase în întuneric, pentru a-i putea exploata mai bine.

Din Zegai (jud. Mehedinți).

În ziua de 21 Decembrie 1924, cercul învățătoresc Zegai, a ținut o conferință la școala din comuna Peri. Au venit învățătorii din multe comune, deoarece cercul este foarte mare, ca să fucubeze în sufletele oamenilor multe cunoștințe. Dl Brebenor, învățător din Cerneți a predat elevilor cântul „Iarna” cu atâta dibăcie pedagogică că în scurt timp copiii au putut singuri să cânte acest cântec. Tot dsa a vorbit celor d' față despre țară, neam, rege, vorbind cu sfîrșenie și desparte faptele mărețe săvârșite de ostașii noștri în războiul din 1916. Copiii au recitat po-zii vitejești frumoase și multe. Tot ei sub conducerea dnei Cerbulescu au cântat coruri frumoase, din cari s'a văzut munca celor patru învățători ce predau la această școală. Dl Andrei Popescu, președintele cercului a ținut o cuvântare despre modul cum să trăiască fiecare săten și mulțumeste celor cari au luat parte la această adunare. I. N. DUMITRESCU-BISTRIȚA

Din Chintău (jud. Cojocna).

În ziua de 28 Decembrie 1924, făcând și fetele din comuna Chintău au organizat din inițiativa preotului lor Emil Poruțiu, și prin stăruința vrednică de toate lauda a studenților Laurențiu Poruțiu și Ionel Stoica, din acea localitate o frumoasă și bine reușită serbare populară, cu declamații, cu cântece și cu două bucați teatrale, pline de învățăminte patriotice și moralizatoare. La această serbare fără dans a luat parte tot satul, cum și dl prefect al județului cu familia, Dr. Barițiu și alți intelectuali din Cluj. Dl prefect Septimiu B. Mureșanu, a ținut poporulului cu această ocaziune o entuziasată cuvântare arătându-i folosul învățătorei, care în afară de școală și biserică, — la care trebuie să țină din tot sufletul — se mai pot scoate petrecând și în astfel de serbări și mai ales din teatru, care e tot un fel de școală și donând cinci mii de lei pentru fondul școlar din Chintău. N. B.

Din Cernădă (jud. Gorj).

Din inițiativa d-lor învățători Farțofoiu și Popescu, cari au fost ajutați de elevii dela alte școli, cum și de noul învățător I. Vlađuțu, în comună noastră, s'a putut depana mai departe firul at de frumos al tradiției, dându-se în acest scop în fiecare vacanță a Crăciunului câte o serbare.
Serbarea a avut loc în sala de 30 Decembrie 1924, iar programul a durat până la miezul nopții, când a început jocul horelor noastre strămoșești, căci, spre fericirea noastră, în comună noastră înfundată în munți, n'au pătruns dansurile orășenești.
După ce elevii școlii au cântat un imn religios „Iisuse!”, a luat cuvântul părintele Sev. Păvulescu, care în cuvinte pline de entuziasm, săvârșește munca celor ce ne dau asemenea serbări și îndeamnă pe săteni de-a părași petrecerile murdare și a veni la aceste petreceri, unde mîntea petrecând se luminează, iar corpul nu se îndestulează cu băutura care îl roade încet dar sigur. După ce termină părintele, d-l învățator I. Vlađuțu spune monologul „Mama Anghelusa” de V. Alecsandri, stăruind rogate de aplauze. După acest monolog se joacă piesa de teatru „Dela moarte la viață”. Rolurile au fost susținute bine de d-nii N. N. Popescu inv., I. A. Flitan seminarist, I. Vlađuțu inv., I. I. Flitan și I. I. Stoica normalişti și de d-șoara Maria A. Flitan.
Au urmat apoi coruri și recitări și comedia „Nervosul”. D-l St. Mocușescu Poenari, a cântat trumose. La serbare a fost foarte multă lume din localitate, cum și din satele vecine Poenari și Novaciu. Nu putem decât să ne arătăm și pe această cale mulțumirea față de cei ce-au muncit ca să ne pro-uă asemenea serbări frumoase.
Le mulțumim și le dorim spor la muncă pentru luminarea poporului dela sate. N. B.

Din Grădiște (jud. Vâlcea).

În sara de Sf. Vasile, membrii căminului cultural „Zorile”, credincioși celui mai însemnat punct din program lor — „introducerea obiceiurilor strămoșești în părțile noastre” — au dat în localul școlii primare, o frumoasă sezoane.
Programul a început cu marsul: „Graiul neamului”, cântat de corul căminului, după care a ținut o cuvântare d-l învățător Cumpănașu, despre însemnătatea obiceiurilor strămoșești.
Elevul Șerbănescu Ștefan ne-a mulțumit prin „R. Găoșuina ofrandă” către Moș Crăciun. A fost destul de bine primită „Doina Moșului” cântată de d-nii învățători Natalia și D. Cumpănașu. Liceanul Florin Șerbănescu a recitat, cu îndemănare și pricepere, „După un veac” de P. Cerna.
S'a jucat piesa „Cinel-Cinel” de V. Alecsandri. Virgil Marinescu, seminarist și Nicu Popa normalist, au dovedit destul talent. Tot bine au fost și C. Ionescu, Alex. Popa și Ana Cumpănașu, normalişti.
După acestea, am admirat jocul românesc.
A doua zi de duminică — Anul nou — câțiva din membrii căminului au mers pe la frunțași satului, urându-le „mulți ani!” B. V.

Din Brabova (jud. Dolj).

Cu multe și anevoioase greutăți, preoții cercului cultural-religios „Renasterea”, au izbit să schimbe ziua de țarg care era Duminica, s'o pună Lunea. Mersul țarg lui se prezintă tot așa de seump ca și înainte de Crăciun. Astfel pe ziua de 29 Decembrie s'a vândut perechea de boi (14 000—18 000) lei; viteji: 3000—4000 lei unul; mânzi la fel; porci, cu toate că a trecut Crăciunul, par să fie mai scumpi (2000—3000 lei). E de observat că în tot țargul n'a fost nici-o oare pentru vânzare. S'au convins oamenii, prin părțile acestea, că oia este sațul casei. I. MARTIN

Din Covasna (jud. Trei Scaune).

În ziua de 30 Decembrie 1924, s'a dus la cele veșnice un apostol al neamului, vrednicul învățător Al. Ciocan, dela școala primară din localitate. O boală de care suferă de multă vreme l'a răpus. Înainte de război alături de Sf. Sa preotul Furtună Tiesanu și învățătorul N. Dobros, a contribuit la cultura poporului românesc din comuna noastră; iar pe școlari învățându-i limba, credința și obiceiurile strămoșești. La înmormântare au luat parte școlarele, prietnii și rudele. Dumeezu să-l erte. I. BUCUȚĂ

Din Bălușeni (jud. Botoșani).

În ziua întâia de Crăciun fiind slujba religioasă la biserica din Buzeni, cu această ocazie dl M. Gh. Bălan, — către sfârșitul liturghiei — a vorbit frumos și cu multă inimă credincioșilor adunați, despre îndreptarea caldădurului. Se știe că în această regiune sătenii erau cei mai mult împotriviți calendarului nou. Dsa cu document și cu mult simț a arătat pe înțelesul tuturor, rostul îndreptării calendarului. O. V.

Din Roseți (jud. Jalomîța).

În ziua întâia de Crăciun, a avut loc în comună noastră, o serbare artistică dată de către elevii de liceu din această comună.
Serbarea s'a dat în casele d-lui Vasile Vasilescu.
S'au jucat comediele „Tigancă la gheci” și „Doctorul fără voce”. Amândouă piese au fost jucate destul de bine.
Felicite pe acești elevi pentru hotărârea pe care a avut-o și le urez și pe viitor un succes deplin. A. BĂDULESCU

Din Dobriceni (jud. Vâlcea).

În ziua întâia de Crăciun, societatea culturală „Farul” a dat în sala școlii, o frumoasă serbare teatrală, urmată de o plăcută petrecere națională. S'a jucat de către trupa societății piesele de teatru „Ce știa satul” și „Rotarul”.
Corul societății sub conducerea d-lui G. Bobei a cântat cântece pe câte două voci, iar d-sa a recitat poezia „Lăutarul” al cărei autor este.
La miezul nopții a luat sfârșit partea artistică, începând petrecerea cu joc, care a ținut până în zorii zilei, când fiecare a plecat mulțumit.
Au luat parte la această serbare săteni din toate comunele vecine.
Serbarea s'a dat în foloșii bibliotecii populare „Al. Vlađuțu”, bibliotecă ce a fost înființată tot de societate. D. DOȘARU

Din Tașca-Bicaz (jud. Neamț).

În ziua de Sf. Spiridon — 12 Decembrie 1924 — s'a serbat patronul bisericii din acest sat.
Biserica nu s'a sfârșit încă și de aceea nu s'a făcut liturghia ci numai parastasul. Liturghia s'a oficit la biserica din Chisring. După slujba parastasului, părintele paroh Ioan Corjescu, a ținut o prea frumoasă predică, arătând viața sfântului și binefacerile ce s'au făcut în numele acestui sfânt, amintind spitalul Sf. Spiridon din Iași, din Cte. Neamț, s. a. A arătat apoi cu atât stăruință și câte greutăți s'a ridicat acest mare locaș, aducând laude tuturor sătenilor cari și-au dat obolul muncii lor. TOP

Din Săliște (jud. B.hor).

Duminică seara în 28 Decembrie 1924, în localul școlii primare de stat din Săliște, jud. B.hor, a avut loc o serbare școlară condusă de harnicul inv. Alex. Fogos.
Deschiderea s'a făcut cu corul „Sosit-a ceasul liberării”, după care au urmat dansurile naționale, jucate de elevii școlii. Elevii au recitat poezii și cel mai bine a fost Oroș Gh. După serbare a urmat joc. C. D. POPA

Din Potoci-Buhănița (Neamț).

Duminică, 21 Decembrie 1924, a avut loc sedința cercului cultural „V. Alecsandri”, la această școală. Duminică, toți învățătorii, au luat parte la serviciul divin. D-l Victor Sandulescu — învățător — a citit cazanica din „Cultura Poporului” scrisă de părintele Septimiu Popa. Părintele Teodor Bors, președintele cercului, a insistat din nou asupra îndreptării calendarului, dând multe plide din viața de toate zilele. După ameză, la școală s'a ținut sedința publică. D-l revizor școlar D. Trifan a făcut apel la locuitorii pentru ridicarea noului local de școală, d-sa a explicat noua lege a învățământului, îndemnând pe săteni să și dea cu drag copiii la școală. Dintre învățătorii prezenți, amintim pe d-nii V. și H. Nistor, apoi d' rele: Orghidan, Gheorghies și Negruzi. A. B.

Din Voivoda (jud. Teleorman).

Datorită unei munci devotate și destoinici din partea învățătorilor noștri voivozeni și în special al d-lui diriginte, cu pilejul Crăciunului, s'a dat la școala primară o frumoasă serbare a „Pomul de Crăciun”.
Dl învățător diriginte, Traian Rădulescu și preotul Gh. B. Marinescu au ținut două vorbiri educative.
Cu această ocazie urăm sănătate tuturor învățătorilor cari muncesc pentru răspândirea culturii la sate. D. O.

Din Plapona (jud. Tutova).

Mare și nemărginită este bucuria copilor, când se gândește la darurile ce „Moș Crăciun” le va aduce.
În anul acesta în satul și țargul nostru „Moș Crăciun” a fost așteptat cu multă nerăbdare, mai ales de micuții școlari, căci de câțiva timp, d' învățător le spusese că va face un „pom de crăciun” și va da fiecărui câte o jucărie, după cum a fost, cuminte sau obraznic, harnic sau lenes.
Dar nu numai copiii erau nerăbdători, ci chiar oamenii, căci așa ceva nu se obișnuiește prin părțile noastre.
Iată că ziua mult dorită a sosit — a treișii de Crăciun — pe înserate copiii cu părinții lor se îndreptau spre școală. Cu toții se întrebau: oare cum va fi bănuiau neîntrelegători despre noul calendar și credeau că iar d' învățător îi chiamă să le — strice religia.
Când cea mai mare parte a locuitorilor a fost adunată, ușile sălelele erau „pomul” s'au deschis iar corul școlii a început să cânte „Moș Crăciun”.
La auzul și văzul celor de față, fiecărui îi sălta inima de bucurie, iar buzele tuturor se vedea zâmbetul de veselie și se auzeau cuvintele: „tare e frumos”.
Dl învățător Muscalu vorbește despre obiceiurile și datinile strămoșești, arătând însemnătatea lor.
D-sa aduce în numele școliarilor săi mulțumiri d-nei și d-lui Teodor Andrieș, care cu ocazia aceasta a îmbrăcat 4 copii ortani.
Terminându-se de împărțit jucăriile, serbarea a luat sfârșit, plecând cu toții spre căminurile lor, și ducând amintirea unor clipe frumoase, recunoscând în același timp munca fără preget a neobșiiștilor noștri învățători. C. POPESCU

Din Stoenști (jud. Vâlcea).

Duminică, 28 Decembrie, în sala școlii s'a dat o frumoasă serbare școlară, în folosul comitetului școlar.
Printre numeroasele coruri și recitări, s'a jucat piesele de teatru „Cinel, cine!” și „Umbrela pierdută”, cea dintâi de către elevii cursului primar, iar cea de a doua de către membrii societății culturale „Farul”.
După partea artistică a urmat jocuri până la ziua. D. O.

Din Brăești (jud. Dorohoi).

De sărbători, când vatra părintească adună înaea ea pe toți feciorii întorși dela învățătura, e nimerit timpul pentru câte o sezoane, făcută la gura sobii, căci astfel se adaugă o piatră la marea operă a culturii naționale. E dureros însă, că între colegii conșateni, uneri cu aceleși idealuri, creșterii pe aceleși plauri, sunt părieri deosebite și desbinări într'o activitate, mentă să lumineze mințile și să întărească sufletele.
Am avut plăcută ocazie să iau parte la o sezoane culturală, dată în comuna Brăești, sat, la un nivel cultural destul de înaintat.
S'a jucat „Obiceiuri de Crăciun” destul de bine, deși pregătirea era făcută în scurt timp. S'a deus muncă multă; putem pune în vedere pe seminaristul Bordeianu M., pe dra Mircea învățător, normalişti cu Mircea Dohotaru, Ungureanu C. și Furtună O. S'a distins prin verva deosebită, cu o vioiciune ostășească Bordeianu Adrian elev la Liceul Militar.
A domniit o atmosferă plină de intimitate, ca de serbatori, de față fiind numai familiile mai de sams, cu copii, căci sătenii s'au înfundat în carouma... din fața școlii — ce trist — sorbind otrava amestecată ce ne distruge neamul, fără ca cineva să ia măsură.
Sezoanele a fost numai din această piesă cu obiceiuri strămoșești, deși ar fi putut avea loc și recitari, coruri, ș. a. Mai mult decât atât, dintre d-l învățător nu s'a găsit cineva care să înceapă sezoanele printr'o cuvântare despre însemnătatea sărbătorilor și obiceiurilor de sărbători — mai ales acum, când sunt neînțelegeri pe tema noului calendar — sau despre scopul sezoanelor și câte alte probleme, care trebuiesc explicate poporului nostru. Pușini sunt acei cari pun umărul ca să ridice greul și este atâta greu și sunt atâtea piedici de îndeplătat!
Am rămas mulțumit și feliicit grupul de tineri cari au făcut ceva de sărbători, înțelegându-și rolul de propagatori ai culturii naționale în întunericul ce domnește la sate.
Poate așa se va putea deștepta mai mult gustul pentru cultură, la acest popor cu sufletul ales, dar nemendrat pe calea cea bună și săuătoasă, făcându-l să părăsiască căminurile. N. A.

Și în Anglia, tutunul, întrebunțat extern, ar fi vindecat mai mult cazuri de tetanos, prin spălături, cu fum de tutun, și cataplasme și băi.
Tot așa se vindecă, se zice, multe răni la Lisabona.
Au fost însă cazuri nenorocite de otrăviri prin folosirea externă, în spălături sau frișțiuni cu zeamă sau frietură de tutun.
(Journ. med. Bordeaux, 22 Martie 1891).

S'a întrebuințat tutunul și contra bătăturilor, pentru înțepăturile de insecte, răni, pentru oprirea sângelui, aplicarea de frunze proaspete pe cap contra migrenei și reumatismului.
S'a folosit fiertura de foi de tutun sau în alifie, contra răiei, păduchilor, umflarea ghiandurilor, etc. medicii germani l'au laudat mult timp contra bolilor serofloase.
Prima mențiune oficială a tutunului ca plantă medicinală (buriană de leac) o găsim pe la 1572, într'o broșură asupra tutunului („Petun”) a lui Jacques Gohory. Acesta făcuse un fel de grădina de plante medicinale, și ar fi descoperit uleiul volatil (esenta) din frunzele proaspete de tutun, înaintea altora. (Pousselt și Ressonman, care i-au zis „nicotinanina”).
Gohory arată binefacerile plantei în aplicații externe pe răni, contuzuni, boli de piele, și ca antiveninoasă — pe când încă nu se știa de seruri. Se spune că în Africa, mușcăturile (înțepăturile) de șerpi venoși, se vindecă cu rămașița de cenușă cu nicotină din fundul pipei, și cu o înghitură de ra-hiu amestecat cu praf.
Printre cei care s'au minunat pe vremuri de binefacerile (!) tutunului a fost și un doctor și filosof, Meandre din Breme (Germania), care a tipărit o carte pe la 1622, „Tabacologia” adăugând la sfârșitul cărții și un poem în 2 cânturi, în care preamărea virtuțile acestei burueni, ca pe o plantă divină.
Un văr al său s'ar fi vindecat de epilepsie („ducă-se pe pusii”) bând în fiecare duminică un pahar cu fiertură de tutun.
Cu ocazia susținerii unei teze, la 1699, la Universitatea din Paris, Fagon, renumitul medic al regelui Ludovic XIV, spunea: „cel care, mai întâi a deschis tabachera, ca să se obișnușească cu tutunul, nu știa că deschide cutia (Pandorei) din care a fost să iasă răutățile cele mai mari”.
Un alt doctor Neander a publicat la Lyon în același an ca și Meandre, din Breme, o carte în latină, tradusa în limba franceză, sub numele de „Tratat despre Tutun”.
După el, tutunul ar fi cel mai bun apărător contra otrăvurilor și venimurilor. Spanolii, după isdemnul Indienilor, presarau pe răni, zeamă de tutun și le acopereau cu o foale tot de tutun zdrobită, centralizând astfel efectele virusului ce provenea din săgețile otrăvite de canabii. Tutunul se zice ca potolește foamea și setea. Acest auzor se lauda că redat vederea orbilor și auzul surzilor cu zeamă de tutun (!)
Mierea cu tutun ar fi bună pentru oficioși și contra dizenteriei (!) Până și pentru a ușura durerile la nașteri, se recomandă apa de tutun, care ar fi fost cu baș și pentru hidropsie (apa în pânțele).

Se zice că și renumitul medic englez Fowler, a folosit fiertura de tutun, adăugându-i și spirit în hidropsie. După Neander, tutunul a vindecat și cum! Privitor la tabac și mai ales la tabachere, se povestește o anecdota din timpul marelui rege al Prusiei, Frederic II. Ca să nu-și tot scoatească buzunarul, regele rânduie prin toate camerele, pe căminuri, câte o tabachere, din care lua când avea plăcere.
Într'o zi, văzu, din cabinetul lui pe unul din peji — care credea că nu-l vede nimeni — curios să guste d-n tabacul domnesc, vându-și degetele în cutia deschisă de ce căminul dintr'o cameră de-alături.
Regele nu zise nimic atunci, dar peste o oră îl chemă pe peji, îl pune să aducă tabachera și după ce-l poftese să ia odată, întreabă: „Cum îl găsești? adică, cum îți place?” — minunat, Măria Ta! — El bine, puți s'o iei, că-i prea mică pentru noi amândoi!”
Cu toate laudele și preamărirea calităților vindecătoare ale tutunului, întrebuințarea sa medicală a fost părăsită, din cauza multor accidente pe care le-a provocat.
Căstgult stranic pe care l'aduce tutunul visteriei Statului, va împiedica orice încercare ce s'ar face pentru suprimarea lui, în interesul sănătății publice.
Pe vremuri (1667) s'a cercat la Dijon, în Franța, să se interzică locuitorilor să prizeze (tragă pe nas) tabac, în biserici, și să-l folosească în casele lor, sub pedeapsa unei amenzi mai întâi și apoi exilare (alungare din oraș).
Regi, papi, împărați, cercară să oprească fumatul.
Regele Angliei Iacob, scrisese o carte contra tutunului, obicei ce treceuse și la femei.
Papa Urban VIII ordonă confiscarea tabacherilor găsite în biserici, căci cei ce prizau turburau, cu sgomolu lor serviciul divin.
Sultanul Amurat IV spânzura cu pipa în gură pe fumători, iar țarul Moscovei și Șahul Persiei hotărâ să taie nasul și buzele ce-

lor ce foloseau tutunul. Cu toate măsurile riguroase contra fumatului acest răvaz s'a întins și mai tar.
Câteva date statistice — culese prin 1911—1912, când eram în Franța, asupra tutunului.
În Franța, în 1910 s'a cheltuit pe tutun, 535 milioane franci, mult ca în 1909 cu 11 milioane cam 41 milioane de kgr.
Într'un secol, s'au consumat, în Franța, 2 miliarde și 395 milioane franci, cu un beneficiu pe țru stat de 17 miliarde 500 milioane.
Consumația pe cap de locuitor francez, în 1910 revenea la peste 1 kgr. tutun, cu maximum în Norvegia (2 kgr. 115 gr.) și minimum în Lăzbec (487 gr.) iar în județul Sen (județul Parisului) 1 kgr. 363 gr, ca 24 franci după prețul de atunci.
Văzurăm cum unii preamăreai fumatul, iar cei mai mulți cercară fără succes să-l stărpească.
Pe bună dreptate, s'a făcut, cum se zice, prea multă gălgăie pentru o leac de fum.
Marele savant englez Huxley chemat să-și dea părerea înaintea Asociației pentru înaintarea Științelor din Anglia, începu să spună — în aplauzele dușmanilor tutunului — că o parte din viața s'a n'aputut suferi tutunul, considerând atunci ca vătămător. Daf adaugă el, — spre bucuria fumătorilor și ciuda celorlalți — a sfârșit prin a se obișnui și a găsi bucurie în fumatul unei țigări.
„Tutunul, în doză moderată, e curat și binefăcător în multe cazuri; fără îndoială că înblânzește moravurile.” (Le Temps, 23 Iul. 1886).

După Dr. Cullere („Nervositate și nevroses”, Bailliere, Paris 1894) cel mai tare argument contra tutunului, din punct de vedere economic, filosofic și igienic, e, nu-i de mic un folos real.
Abuzul e rău, ca toate abuzurile și ei trebuie încriminat, căci atrage toate urmările vătămatoare, mai ales la nervoși, decât la alții.
Tutunul conține una din cele mai puternice otrăvuri, „nicotina”, care câteva picături pot trăsni în animal.
Totuși, nu numai nicotina e otrăvitoare în tutun, căci tutunul oriental, mai slab în nicotină (2%) aduc turburări tot așa de grave ca cele franceze cari conțin mai mult (7%).
Cine fumează prima oară, simț — ceiese au simțit desigur toți începătorii — simptomele unei otrăviri; indispoziție, vărsături, un ori dureri de cap și chiar de stomac, grăbirea și slabă cineea pușului, îngălbenirea feței, sudori amare, aproape leșin, salivă și diaree. Pe măsură ce fumatul se depășește, turburările scad, organismul se deprinde.

ABONAMENTUL: Pe un an 250 lei. Pentru săteni, învățători, profesori, preoți, studenți, funcționari, meseriași și muncitori 200 lei pe un an. Abonamentul se plătește înainte; se fac abonamente și pe jumătate an

Cultura Poporului

Abonamentul pentru instituții financiare, biblioteci, cluburi și locații publice 400 lei. Pentru sprijinitori foaie minimum 500 lei. În America 3 dolari. În Jugoslavia 120 dinari pe an. În străinătate 400 lei pe an.

DOUĂ MARI VICTORII

Deci răstornăm istoria neamului nostru, avem să găsim, că luna Ianuarie păstrează amintirea unor zile mari pentru cari păstrează amintirea sforțurilor noastre de a ne deslășura de cei ce țeseau gânduri acesee și profeții noare, amintirea a două lupte mari, câștigate împotriva unui vechiu dușman al neamului nostru, care, în tovarășia altora, aveau vădit interes să ne macior sufletele și să ne îngenuche.

Este ziua de 10 Ianuarie, care amintește cea mai mare victorie a moldovenilor contra Turcilor, în care Ștefan cel Mare, domnul Moldovei, la 1475, înfrângă la Podul Înalt armatele turcești, și ziua de 12 Ianuarie, când Românii, contra aceluiași popor, erau a schimba pentru un timp întreaga față a Europei, în 1878, se câștigă lupta de la Smârdan.

Dupa ce Ștefan cel Mare bate și alungă din Moldova pe Marele Cărmăzaru, se gândește să se îndrepte spre Rada cel Fănos, domnul din Tara Românească, care era pus și sprâncelul Turcii, contra intereselor lui Ștefan. Mai mult, Ștefan pune la cale înlocuirea lui, ceea ce se și întâmplă după ce — în bătălia de la Ștefan cel Mare (înaltul Băcalui), și la Vadul lui, pe apa Râmnicului — ocupă Cetatea Dâmbovităi (București) și pune în locul lui pe Lațoș Bășarab.

Amestecul lui Ștefan în treburile Tarii Românești, unde domnia era tributari Turcilor, hotărăse pe Turci să se scoată pe Ștefan din domnie. Turcii cer domnia moldoveană să le prădeze cetățile moldovenești din sud (Cetatea Albă și Chilia) și să le plătească tributul din urmă. Ștefan nici nu se gândea să înlăcească cererea turcilor și se pregătea să schimbe, de răbdare, Turcii aveau senza un motiv mai bun ca să facă o expediție contra lui Ștefan, cu gând de a termina odată pentru totdeauna în Moldova.

Armata turcească, aleasă să înfrângă pe Moldoveni și să alunge pe Ștefan, era în număr de 120.000, cu peste 100 de tunuri și puțină sub comanda generalului Soliman Pașa. Ștefan nu avea decât vreo 40.000 Moldoveni și un ajutor de 5000 Scaii dela Mateiu Cărnul, cu care se înfrâncă și 2000 Poloni.

Turcii, după ce trecuseră Dunărea, se îndreptară spre nordul Moldovei pe drumul de neguț ce trecea prin Bălăul și Vaslui, spre Iași. Acest drum trecea prin punctul cel mai îngust și prin vălurile și mlaștințele. În acest punct, în punctul Vasilușului, la locul numit Podul Înalt, se hotărî Ștefan să înfrunte armatele turcești, după ce avu mai înainte grijă să desfacă satelor și grânelor, și să ia turcilor putința de a se aproviziona.

Turcii ajung aici în primele zile a lunii Ianuarie. Iarna nu era grea și zăpada, care începuse a se topi îngreuna mișcarea trupelor turcești și mai ales a călăriei și a cavaleriei. De ce se hotărî Ștefan să iasă, în locul pârâului din Vasiluș, să se lupte cu turcii, care în zorii zilei dădă semănă. Zăca se arăta că fie posesibilitate, pentru că decedat-ăcș — oia ziua de 10 Ianuarie — se făcuse o ceață deasă. Turcii crezând că în această zi, alături Ștefan, se îndreptară cu Turci în spre locul de unde se auziau bătăliile. Treburile însă să treacă valea acoperită de nori. Călmărea și tunurile se împotolosea și nu se mai pot mișca; colivii soldaților învârtău în gheață. Ștefan se hotărî să dea ultima lovitură și să ducă armata și în fruntea alor săi lovise. După o scurtă investigație, Turcii sunt puși pe goana, urmăriți de Ștefan și ies din Moldova și pe când turcii se pregăteau să treacă Dunărea, Vlad Tepeș, care se scosese din închisoare, încecă în apele Dunării ulușii răsună de armata lui Soliman. Cei prinsi sunt trecuți prin sabie, pentru că Ștefan știa să plătească dușmanilor cu aceeași măsură ce cere și se măsura.

Asfel câștiga Ștefan, datorită vitejiei lui și a oștenilor lui, cea mai mare victorie din cele 34 războaie care a avut.

Din străngul luptei dela Turci, Ștefan trimise peșei, regelui Ungariei și regelui Poloniei, să-ora la fiat amosent bruință strălucită câștigată de el contra turcilor. Ba, în bătăie de joc trimise și sulțanului, cărui, prin sâmbul lui, îl cunoștea, și o ceață de debedeți (căpătoari) turci, fiind înțeles prin sulțanul, au venit să jănușesc Moldova și el să bage la pământ. El știe de la țelba mâna și dăndului, care își știa o întregă armată dispoziție.

În apropierea de Podul Înalt se vede azi, setei în stânga și în dreapta, spre locurile, în care Ștefan, cancelar — locul de comandă — și câteva sâmburi război — spre locurile de luptă — și la lupta lui Ștefan cel Mare, în lupta care se vede Movila lui Băcalui, de unde Bu cel avea porcuță să vâzhoze când vroia „lifa pigănuță” va cădea pământul Moldovei.

Cu toate că războiul sfârșise de Turci la Moldova și în Muntenia nău putu fi lăsat parțial, pentru că Turcii au rămas în țările noastre de-a doua război, după ce în anul 1877, în care Românii sfârșiră de Ruși bat pe Turci.

Războiul a fost provocat de Ruși, prin îndemnul în revolta a Bulgarilor și Sârbilor, care trăiau sub suzeranitatea imperiului Otoman. Rușii își trecu armatele prin țara noastră și, în urma unei convenții încheiate între noi și ei, și pe cari Rușii, ca înfrățita, au o călărie din dela început. De unde la început ajutoi nostru este refuzat, când Rușii se văd nepotrivosi în fața întreprinderii dela Plezna, cer intervenția noastră înarmată, ce să saiv ze armatele noastre amenințate să fie aruncate în Dunăre.

Românii dela Dunărea de la Corbă și se îndreptară spre Plezna. În lupta ce a avut loc aici, războiul românii erau măriți pe Grivița și mai târziu pe Plezna. Eroismul și lăsa noastră la Grivița și Plezna, atcul asupra cetății Vidin, apoi lupta Rahova și lupta dela Opanez, unde doborâșii noștri au dat dovadă de suprema jertfă. Lupta dela Smârdan, în care cavaleria noastră s'a distins în mod deosebit — este din urmă în fața locului de Români între Vidin și Nicopol — cele pilde de vâdărie, disciplină și dragoste de țară, de care a dat dovadă întotdeauna soldații noștri.

Românii au vădit la Smârdan și Rahova că au monument, iar la Grivița o capelă, în amintirea ofițerilor și soldaților morți pe câmpurile Bulgariei. Ele ne arată sacrificiul de sânge și dorul de neamțime a soldaților români, care nu și a preoștii viața când a fost vorba de libertate și de pământul țării lui.

Monumental dela Smârdan și ridicat pe locul unde au fost luptele, la 12 Ianuarie 1878. Pedestalul a fost de piatră și e înalt, cum de 10 metri. Deasupra pedestalei se vede o femeie făcută din bronz, care ține în mână dreaptă o față, iar stânga o ține rezemată de o spărtă; cu piciorul drept cădea o țară de fum, și un stâncul biste lanțuri sfârânet.

Pe pedestal sunt fixate 4 plăci de bronz, pe cari stă scris: „Smârdan anul marelui 1878, Ianuarie 12”. „Dădu-vă viața bărbătește, și dat viața țării noastre și libertate Bulgariei.”

„România neam-oscărită nu va uita nici odată; ceea ce doborâșe prin lupte crâncene, și păstrează cu sfântenie”. „Națiunile cari înaltă pe cel ce au credința în sluge, își asigură viitorul.”

În amintirea satului Smârdan, priete eroice de lemn, se văd domă creua mari de marmură etnografie, una pusă pe monumentul ofițerilor, iar a doua pe cel al soldaților.

Pe cea dinăunți stă scris: „Cei dinăunți la primejdie trebuie să fie și cei dinăunți la o glorioasă amintire”

Pe creua mormântului soldaților scrie: Voi soldaților, țara noastră soartea români, vom și se cânta cinstea și dragostea țării.”

Concl. RĂSMERȚĂ.

PRĂȘII ALBINE

Românii, locuitorii ai țării florilor în care odămoră „curgea lapte și miere” va adăsez o rugămintă: Prășii din nou albice. Și zice din nou, pentru că un trecut multă vreme de când albinarii (apiculturii) cum și se mai zice) era una din ocupațiile de capăt ale strămoșilor noștri, de unde aveau mare câștig. Și ceea ce închină în secolul nostru, în țările Românești, albinarii de biral pe „stuparii” și „stuparii” de miere și cerea de la noi turced, iar pe deasupra cămătară mare de miere și cerea se învecim peste grănie, vâzându o pe bani grei.

Azi cu toate că țara s'a mări, aducem din vite și miere și cerea în valoare de zeci de milioane lei, pentru că ne pierdem timpul la cămătară la lei să creștem albina. Care pe lângă folosință, sunt cea mai plăcută distincție. Și gândindu-mă la toate acestea mă întreb: De ce am părăsit un stat de însemnat izvor de bogăție? Este oare românul atât de bogat delă cu piciorul lui care albice care nu-l arădoce decât folosă? Dar cât de bogat ar fi, dacă ar avea o față de om înțelept, înveștat ca mine mare în toată lumea nu s'ar-bila că albice pe lângă miere și cerea ce ne dau de murele folos pomilor și legumelor, căci umbliând din flăcăi în floare și înalt la legat, făcând astfel pomii să dea roade mai și bune. Și numai acest folos de em avea, înca ar trebui să dăm albinelor jumătate din emștea ce dăm sărăniarilor. Strămoșii noștri prețuia foarte mult miere și cerea. Din miere, care e cea mai bună hrană pentru copii și bătrâni, făceau tot felul de dulci și doborâșii, și din cerea lumări și tot felul de lucruri. Nor miș „păvălăz” sau pînă în secolul lumina eliofot, iar cât privește de leacuri, asta e treabă cămătarului. Dar cultivatorii de albice pe lângă că ce are cerea îndulcitură cu bună fetea bușătoare, mai poate avea și un folos câștig băvese căci un stup sistematisat poate da într'un an în joc un zel pușă 30 kg. de miere, care la București se vinde cu 60 de lei kg. Pe lângă aceasta se poate face vin și regiul și tot felul de lucruri, vin și

Cultura albinelor în stadiul prășii trebuie cu totul prășită, pentru că așa cum se practică azi este o crimă de care omul trebuie să se rușneze. Căci eu nu cred că poate fi mai mare păcat de at a omor aceste ființe, cari îți aduc numai folos, pentru ale lue cea a din cere fetea lumări și spre a le duce prinose Dumului. În alte țări de mult s'au făcut legi ce pedepșese pe asemenea nelegiuții, cari astfel și răspăti biele nemăsurat ce i face albu. Afară de aceasta albice se poate un capital, iar noi trebuie să ne mulțumim cu dobânda și să cu fazea ca albinarii necoscuti care pentru a lue lăna oier-lea omul. Cu toate că stupul sistematisat are atâtea folosă față de cel înveștat, el se poate ușor lue de sărăniar usori cari și în stăguri case, lueu mult mai greu ce un stup, oricât de sistematisat ar fi el. Stupii sistematisati sunt de mai multe feluri; la toți însă ramele se scot alăcă putându se mănui omi ușor ce celălalt. Pe care sistem să-l folosești (în? Aceasta într'un viitor a teol.

Până atunci cliși și judecâți cele de mai sus, dar un lucru să știți: „Apicultura va va folosi mai mult ca orice înveștat.”

D. ST. CONSTANTINESCU

Banca populară „Dumbrava”

În anul 1899 luna Ianuarie, în 20, a luat ființă în comuna Dumbrăveni, banca populară „Dumbrava”, cea dintâi bancă înființată în județul Botoșani, cu 10 membri și un capital vărsat de lei 200.

Casier C. Snițanu, comptabil P. Dan, magazioner C. Mitrea.

Cu toată eriza de numerar, conducătorii acestei bănei, au făcut față tuturor cererilor pentru cumpărări de vite, unele agricole, se-

COMITETUL BĂNCEI POPULARE „DUMBRAVA”

Astăzi banca are 450 membri, cu un capital de 410 mii de lei, depuneri 350 mii de lei, cu un fond de rezervă de lei 31.664 și alte fonduri de educație 5 mii lei.

Banca are local propriu evaluat astăzi la 200 mii de lei, pe acum și o rezerva pentru strâns cereale cu o capacitate de 16 v. goane, în valoare de 100 mii de lei.

Mai posedă 2 pompe pentru foc. Consiliul de administrație se compune din 7 persoane: V. Pomparău președinte, Valache P. Ștefan, v. președinte; Alecu Pomparău, I. Olăreț, D. Ciurpan, Luca Ionuț și I. Chiriță membri.

Cerzori: dl. Corneliu Bozicanu, C. Antoniu și D. Auanice. Cooperator N. SIRTEANU.

BÎR OIȚĂ.

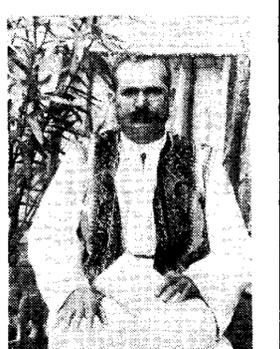
(Cântec vechiu, popular, cules de Nicolae Firu)

- 1) Frunză verde de sub punte
Sunt păstor, voinic de munte
Bir oiță, bir.
- 2) Când răsare sfântul soare
Eu cu turma din stămoare,
Bir oiță, bir.
- 3) Când răsare sfânta lună
Eu cu turma la pășune
Bir oiță, bir.
- 4) Când e ziua mai plăcută
Vine mândra mă sărută
Bir oiță, bir.

Oameni de bine

Comuna Lespezi-Sirețel din jud. Folticești, se poate mândri cu fructul ei gospodar Teodor Crețu. El poate fi dat de pildă multor, deoarece viața lui e plină de fapte

T. CREȚU

bune, — și rari sunt oamenii asemenea lui în țara noastră.

Prin muncă, prin economie, a ajuns să se agonească o frumoasă gospodărie. Și din avutul lui, a dat: un loc de școală în satul Dolhști; suma de 10 mii de lei școlii din satul Bădău; suma de 10 mii de lei școlii din Dolhasec; unelte pentru construirea unei școli în satul Bădău; un vagon de lemn orfănețului din Folticești.

Afară de aceste fapte, a fost autorul moral pentru constituirea unei curei frumoase din Tara Românească, spre a veni în ajutorul direct al agriculturii prin prețuri mici, și de unele ea mai folosite în viața unui agricultor, care în același timp își asigură traiul zilnic „pănuț” din moșile: Sereci, Slobozia și acum care este în locul Vladușii, toate aceste moșii se reprezintă o suprafață de peste 6400 hectare, cari sunt întrecute cu pădure și teren arabil.

Aceste moșii au fost scoase de sub mână de fier a străinilor hrăniți, stăni, cari s'arbitra pe săteci.

Pentru sprijinul cel-dă sămăntor acest țară cuminate și cu toată mare, rugăm pe Dumnezeu să-l facă mult și sărătos, ca mereu să înfrățiască numi bine, semenilor săi. Inginer G. N. TRUȘESCU

Din Hărău (Ardeal)

În ziua întâ de Crăciun, a avut ocazia să mă duc la un sat din județul Hărău, în comuna Cămin. A fost o zi foarte frumoasă și plină de căldură. Căminul era foarte mare și avea o curte foarte frumoasă. În curtea erau multe pomi și flori. Într-un colț al curții erau câteva case mici și simple. În fața caselor erau câteva bănci de lemn. Într-un alt colț al curții erau câteva bănci de lemn. Într-un alt colț al curții erau câteva bănci de lemn.

„A urzat pisa: „Dobă lum” de elevii Livez-asa Roman, Rotaru Victoria și Moșu Ștefan.

Sala era împodobită cu steaguri tricolore, cumuri de brad, isbiuri și a. Brădul de semeni era împodobit cu tot felul de lucruri plăcute copiilor.

Întreaga a fost gratuită. S'au împărțit cărți și alte daruri copiilor săraci.

La sfârșitul serbării, d. I. Ion Albu, inimosul primar al acestei comuni, a împărțit premii la buni la câștiga elevi și elevi cari s'au distins la purtare, simț și învâțtură și venire regulată la școală.

Inițiativa acestei serbări a avut-o d. Ciocoranu. Și a avut concursul d. I. Ion Josau, casier al Comitetului școlar local și al d. n. E. Ștefan, elevi și elevi cari s'au distins la purtare, simț și învâțtură și venire regulată la școală.

Dorim tuturor părinților cooperatiști progres și spor la muncă.

Cooperator N. SIRTEANU.

Mănăstirile din Moldova

Ca și în Tara Românească, după instituirea ierarhiei bisericești trebuia să a fi ființă și viața călugărească, care se întâmplă tot în aduna jumătate a sec. XIV. Desigur, discipolii ai călugărului Nicodem au trecut în aceste părți ale Moldovei sălășluindu-se prin mănăstirile din munți, ocupându-se cu meșteșugul condeielui, întrucât în manuscrisele Mănăstirii Neamț, s'a găsit o corespondență cu patriarhul bulgar Eftimie, care a fost contemporan cu achimandritul Nicodem din m-rea Tismana.

Cea mai veche m-ree este Neamțu, care, după o tradițiune ar fi fost întemeiată de trei călugări: Sofronie, Pimen și Silvan, refugiați din Balcani undă-acum se resimțeau persecuțiile Turcilor.

Clădirea a fost din lemn și foarte simplă la început deoarece nu permitea mijloacele materiale unor refugiați să facă un lucru mai mare și mai solid. Trebuia deci refăcută și înzestrată cu ziduri ca, pe lângă locaș de închinat, să servească și de apărare contra năvălirilor dușmane. Deci ca fondator, după documente, aflăm pe domnitorul Petre Mușat, care o și înzestrea cu sate și moșii spre a se putea întreține. Religiozitatea fiind foarte mare la domnii români, mai toți fac la fel, recunoscând și donând alte danii așa încât m-ree și bisericile dispuneau de averi considerabile.

Dintre egumenii acestei m-ri din sec. XV cei mai de seamă sunt: Teoctist I, care a fost și mitropolit (1452-1477), Teoctist II fost episcop de Roman (1477).

O altă m-ree veche este Bistrița, care datează din timpul anterior lui Alexandru cel bun, care, însă, a înzestrat-o și a îngropat în biserica acestei m-ri pe soția sa Ana și la sfântul vieții sale însuși Alexandru a fost îngropat aici, în partea dreaptă a camerei ctitorilor, unde se află și mormântul fiului cel mare al lui Ștefan cel mare, anume Alexandru mort la 26 Iunie 1496. Printre alte danii făcute acestei m-ree, după obiceiul timpului, a fost dăruită și vama Bărladului, la 1422.

O altă m-ree veche este Hărău, care datează din timpul anterior lui Alexandru cel bun, care, însă, a înzestrat-o și a îngropat în biserica acestei m-ri pe soția sa Ana și la sfântul vieții sale însuși Alexandru a fost îngropat aici, în partea dreaptă a camerei ctitorilor, unde se află și mormântul fiului cel mare al lui Ștefan cel mare, anume Alexandru mort la 26 Iunie 1496. Printre alte danii făcute acestei m-ree, după obiceiul timpului, a fost dăruită și vama Bărladului, la 1422.

De la N. Iorgă, în profața cărții „Istoria bisericii din Moldova”, se vede că în timpul lui Ștefan cel mare zădărnicele încercări de a se înzestra cu sate și moșii spre a se putea întreține. Religiozitatea fiind foarte mare la domnii români, mai toți fac la fel, recunoscând și donând alte danii așa încât m-ree și bisericile dispuneau de averi considerabile.

De la N. Iorgă, în profața cărții „Istoria bisericii din Moldova”, se vede că în timpul lui Ștefan cel mare zădărnicele încercări de a se înzestra cu sate și moșii spre a se putea întreține. Religiozitatea fiind foarte mare la domnii români, mai toți fac la fel, recunoscând și donând alte danii așa încât m-ree și bisericile dispuneau de averi considerabile.

De la N. Iorgă, în profața cărții „Istoria bisericii din Moldova”, se vede că în timpul lui Ștefan cel mare zădărnicele încercări de a se înzestra cu sate și moșii spre a se putea întreține. Religiozitatea fiind foarte mare la domnii români, mai toți fac la fel, recunoscând și donând alte danii așa încât m-ree și bisericile dispuneau de averi considerabile.

De la N. Iorgă, în profața cărții „Istoria bisericii din Moldova”, se vede că în timpul lui Ștefan cel mare zădărnicele încercări de a se înzestra cu sate și moșii spre a se putea întreține. Religiozitatea fiind foarte mare la domnii români, mai toți fac la fel, recunoscând și donând alte danii așa încât m-ree și bisericile dispuneau de averi considerabile.

De la N. Iorgă, în profața cărții „Istoria bisericii din Moldova”, se vede că în timpul lui Ștefan cel mare zădărnicele încercări de a se înzestra cu sate și moșii spre a se putea întreține. Religiozitatea fiind foarte mare la domnii români, mai toți fac la fel, recunoscând și donând alte danii așa încât m-ree și bisericile dispuneau de averi considerabile.

De la N. Iorgă, în profața cărții „Istoria bisericii din Moldova”, se vede că în timpul lui Ștefan cel mare zădărnicele încercări de a se înzestra cu sate și moșii spre a se putea întreține. Religiozitatea fiind foarte mare la domnii români, mai toți fac la fel, recunoscând și donând alte danii așa încât m-ree și bisericile dispuneau de averi considerabile.

De la N. Iorgă, în profața cărții „Istoria bisericii din Moldova”, se vede că în timpul lui Ștefan cel mare zădărnicele încercări de a se înzestra cu sate și moșii spre a se putea întreține. Religiozitatea fiind foarte mare la domnii români, mai toți fac la fel, recunoscând și donând alte danii așa încât m-ree și bisericile dispuneau de averi considerabile.

De la N. Iorgă, în profața cărții „Istoria bisericii din Moldova”, se vede că în timpul lui Ștefan cel mare zădărnicele încercări de a se înzestra cu sate și moșii spre a se putea întreține. Religiozitatea fiind foarte mare la domnii români, mai toți fac la fel, recunoscând și donând alte danii așa încât m-ree și bisericile dispuneau de averi considerabile.

De la N. Iorgă, în profața cărții „Istoria bisericii din Moldova”, se vede că în timpul lui Ștefan cel mare zădărnicele încercări de a se înzestra cu sate și moșii spre a se putea întreține. Religiozitatea fiind foarte mare la domnii români, mai toți fac la fel, recunoscând și donând alte danii așa încât m-ree și bisericile dispuneau de averi considerabile.

De la N. Iorgă, în profața cărții „Istoria bisericii din Moldova”, se vede că în timpul lui Ștefan cel mare zădărnicele încercări de a se înzestra cu sate și moșii spre a se putea întreține. Religiozitatea fiind foarte mare la domnii români, mai toți fac la fel, recunoscând și donând alte danii așa încât m-ree și bisericile dispuneau de averi considerabile.

De la N. Iorgă, în profața cărții „Istoria bisericii din Moldova”, se vede că în timpul lui Ștefan cel mare zădărnicele încercări de a se înzestra cu sate și moșii spre a se putea întreține. Religiozitatea fiind foarte mare la domnii români, mai toți fac la fel, recunoscând și donând alte danii așa încât m-ree și bisericile dispuneau de averi considerabile.

De la N. Iorgă, în profața cărții „Istoria bisericii din Moldova”, se vede că în timpul lui Ștefan cel mare zădărnicele încercări de a se înzestra cu sate și moșii spre a se putea întreține. Religiozitatea fiind foarte mare la domnii români, mai toți fac la fel, recunoscând și donând alte danii așa încât m-ree și bisericile dispuneau de averi considerabile.

CRONICA BUCUREȘTEANA

Vechea și renumita societate corală "Carmen", care a lucrat mult pentru răspândirea muzicii în toate straturile societății, și-a dat și anul acesta obșnuitul său concert de Crăciun, sub conducerea prof. D. C. Kiriac.

Concertul a avut loc Sâmbătă, 13 Decembrie, seara la Ateneu. S-au cântat în afară de colindele de Crăciun compuse de d-nii prof. Kiriac și Căuș, și mai multe alte cântece populare și muzică străină, obținând un succes strălucit, cum de altfel iese dintru început din partea publicului românesc, care e d-l D. C. Kiriac, ne-a obșnuit de atâția ani de zile de când societatea corală "Carmen" își îndeplinește nobilul misiune de răspândire a muzicii în popor.

— Ca prilejul sfințitelor sărbători ale Crăciunului, la școlile primare din București, au avut loc frumoase serbări școlare, în jurul brațului său stetei minunat luminată.

Astfel Duminică 21 Decembrie, școala primară de fete "Cubul cu barză", din str. Ștefiței Vodă, de sub conducerea d-nei Eliza Stoicescu, și-a avut serbarea de Crăciun, cu care prilej a vorbit părintele Marin Ionescu, și s-a jucat de elevi piesa "Mos Crăciun", și s-a cântat de orfelinii cântăce și "Bună dimineața", după care au fost împărțite daruri elevilor.

Școala primară de fete No. 16 a organizat o frumoasă serbare la "Teatrul Popular", când după ce corul elevilor a cântat diferite colinde, au jucat frumoasele jocuri naționale, au fost împărțite daruri elevilor săraci în valoare de peste 20 mii de lei.

— La școala primară de fete No. 3, în noul său local din str. Mihai Vodă, un adevărat palat, a avut loc, tot Duminică, 21 Decembrie, serbarea pomului de Crăciun.

D-na Bălăcescu a ținut o cuvântare, în care a lămurit învătățurile creștine, în legătură cu sărbătorirea Crăciunului, fetele au recitat poezii și au jucat o piesă, după care a fost împărțite daruri în valoare de 15 mii de lei.

O frumoasă serbare a fost deosemena și la școala primară de băieți No. 16, din str. Francosani, la care a vorbit d. M. Marinescu, directorul școlii, despre "Însemnătatea Nașterii Domnului", ca și părintele D. Mihaloscu, parohul bisericii Sfântul Gheorghe, din str. Francosani.

La școala primară de fete No. 32 "Prințesa Ileana", din str. Mălina de păine, la serbarea pomului de Crăciun, care a avut loc tot Duminică, 21 Decembrie, a vorbit părintele arhimandrit Scriban; elevii școlii au cântat colinde și au jucat jocuri naționale, iar membrii societății culturale "Cercul tinerimii" au cântat colindele "Trei erați de la răsarit".

— Deosemena o isbunită serbare de Crăciun a avut loc și la școala primară de fete No. 17, din str. Poliză.

Pr. Gh. Călin dela bis. Sf. Nicolae Buzzești, un inimos preot care lucrează mult pentru luminarea poporului său, a ținut o cuvântare ocazională despre însemnătatea sărbătorilor de Crăciun.

La urmă, după ce s-a executat de elevi un bogat program, compus din coruri și colinde, piese de teatru și jocuri naționale, au fost împărțite elevilor săraci 45 perechi de ghete, rochii și șorțuri, precum și mandarine, pesmeți și șocolată.

D-na Eliza Alexandrescu, directoarea școlii, a ținut și ea un cuvântare în fața școlii, mulțumindu-se comitetului școlar, profesorilor și tuturor oamenilor de bine care prin darurile lor a adus o undă de bucurie în sufletele atâtor elevi săraci.

O parte din membrii societății e corală "Carmen", au ținut ca să contribuie și la răspândirea muzicii religioase, aranjând concerte religioase în biserică.

Un asemenea concert a avut loc, cu prilejul sf. srbătorii ale Crăciunului, la biserica Visarion.

S-au cântat ca multă artă și simțământ bucurii religioase armonizate de maestrul Kiriac și Căuș.

Com. care și-a îndeplinit cu multă artă menirea sa a fost condus de d-l N. Lungu, student, obținând un succes bine meritat.

— Înaugurarea unei noi școli primare, însemnând deschiderea unui nou lăcaș pentru luminarea poporului, înseamnă de cultură.

De acest vestim cu bucurie, înaugurarea școlii primare de fete No. 33, "Spiru Haret", al cărui local a fost clădit pe locul unde a fost oborul de vite, pe bulevardul Ferdinand.

La serbarea înaugurării, care a avut loc Duminică 21 Decembrie, a luat parte și d-l Dr. Angelescu, ministrul Instrucțiunii. După oficierea serviciului religios au vorbit, dna Eliza Poniță, directoarea școlii, d-l Mihail Bărcănuș, primul șitor de primar, d-l P. Niculescu-Rietz, ajutor de primar, care a insistat asupra nevoii de cultură a populației o-ăsești, iar la urmă d-l ministrul C. Angelescu, care a arătat nevoia clădirii a încă 11 localuri de școală în capitală.

NU S'A SCHIMBAT NIMIC

Se aud prin multe părți frați creștini, cari rostesc cuvânt greu, când spun, că: "ni s'a schimbat legea!"

Mare păcat fac acei din iubiriți noștri frați, cari se zic creștini, când gândesc măcar, că pot fi în stare să facă astfel de lucru, că și-au pierdut mințile și sufletele conducătorii noștri suflatești, oamenii deștiință, Sfântul Sinod alcătuit din mulți bărbați ai bisericii, bărbați cu suflet și cu durere de sfânta noastră biserică, de religia noastră strămoșască creștină!

Și mai mare păcat fac acei, cari fără să se gândească, să judece în ce fel s'a făcut această schimbare numai de timp cu care a fost pusă în legătură și curgerea Calendarului, se iau după cei, cărora le place la un pahar de țuică caldă să vorbească aceste necuviințe în loc de altceva, cari se iau după cei, cari fac o crimă, când cu interes, iscodesc aceste spuse cu răutate, ca să șfârșească puterea credinții, ordinea în țară, liniștea în biserică și cari au găsit prilejul să se introducă acum în sufletele celor slabi. Și apoi, țărânul într-o cărmănușă, cucoanele prin saloane la un ceaiu, la un joc de cărți, la o simfonie, ca și orășanul, lucrătorul la o bodegă, ca și străinul de neam, propagandistul intrin, nu au altceva de vorbit de cât că: "ne-am nemțit", "ne-am făcut catolici", "ca ne-am schimbat legea" ș. a.

Te întreb pe tine, frate creștine, cu ce, prin ce, cum ni s'a schimbat legea, căci nici o iotă, nici un cuvânt din Tipic (cartea, după care se face rânduiala cetirilor, cântărilor, sărbătorii Sfinților) nu s'a schimbat?! Nu s'a introdus în cărțile noastre bisericești (de ritual) nici o altă carte și nici în cele ce s'nt, nici o vorbă!

Și ce sere de legea noastră creștină să sărbămăm pe Sfântul Dumitru o singură dată în an; o zi și aceea zi a fost statornică la 26 Octombrie. Pentru Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril o zi, 8 Noembrie; pentru Sfântul Nicolae o zi, 6 Decembrie. Tu se cere să-i serbezi de 2 ori! Ni! Odată și la aceeași dată ca și până acum!

Nu erau aceste sărbători schimbătoare ca zile? Nu a căzut Sfântul Dumitru, Sfinții Mihail și Gavril, Sfântul Nicolae și Luna, Martea și Mercuria și Joia, Vinerea, Sâmbăta și Duminica.

Ce-ți strică ție, dacă ai sărbătorit anul acesta pe Sfântul Nicolae Sâmbăta și ce-ți era, dacă îl sărbăi în altă zi? Ce-ți este, dacă ai sărbătorit anul acesta pe Sfântul Dumitru Duminică și pe Sfinții Mihail și Gavril Sâmbăta și ce-ți era, dacă i serbai în alte zile? Nu i-ai mai avut și în alți ani și în alte zile?

Nașterea Domnului ai sărbătorit-o anul acesta Joi, dar e tot la 25 Decembrie. Nu a mai fost și în alți ani în alte zile, dar tot la 25 Decembrie? ori o sărbezi la 20 Decembrie sau în altă dată? Nu. Data e aceeași. Ziua nu. Așa a fost și până acum. Nu ai auzit la biserică la Mineiul la Sinacai de ex.: "în această zi, 6 Decembrie facem pomnirea Sfântului Mareiui Ierarh Nicolae, Arhiepiscopul de la Mira Liehiei cu ale cărui rugăcuni Doamne măntuiește-ne și ni m-luștește pre noi. Amin!?" Ce? Zice sau s'a zis vine-odată: "în această zi, 6 Decembrie facem pomnirea...?" Nu. Ci: "în această zi, 6 Decembrie facem pomnirea...?" Ai văzut, frate creștine, că s'a zis: "în această zi, 7, sau 8, sau 9 Decembrie? Nu. Ci 6 Decembrie.

Deci tipicul nu s'a schimbat intru nimic, dar absolut intru nimic!

De ce, frate, ești îndărătnic? De ce ești răutăcios? Nu s'a schimbat nimic nici din vorbe, nici din cântări, nici din mișcări, nici din stăruia, nici din pictură, nici din orânduirea, așezarea Sfinților. Nu-ți se cere pe unul să-i serbezi mai puțin de cât altă dată, sau mai mult de cât anul trecut!

Nu s'a schimbat dogmele, temelul, pe care e așezată învătătura bisericii ortodoxe creștine. Nu-ți s'a schimbat semnul crucii, nu s'a schimbat slujbele celelalte: ale botozului, cununiei, înmormântării, steștiniei, parostasului. Totul este în regulă așa cum a fost. De ce nu te gândești?

De ce te jeli după oameni, cari ca și fariseii iudeilor, nici ei nu intrau în împărăția Cerurilor, nici pe alții nu-i lăsu să intre. Ești creștin adevărat? Ține la crucea ta, la Evanghelia Domnului Iisus Hristos, la învățătura bisericii noastre, la Sfânta biserică, care-ți vrea binele tău suflateșc și trupeșc, măntuirea ta. Nu te lua nici după cei ce spun cu răutate, ca se

te incurcă; nici după cei ce spun așa, fiindcă vor să vorbească ceva, nici după cei ce spun, că: "așa am apucat!"

Ce ai apucat și ce-ți s'a schimbat? Tu n'ai apucat așa, frate, nici eu, nici cei, cari trăim azi. Numai dacă ar fi trăit azi cei din timpul primului sinod ecumenic al orânduit sărbătorile, numai aceia ar fi putut să zică că: "așa am apucat" și că li se schimbat! Dar noi, care trăim azi într'un timp schimbat, noi trebuie să zicem așa?

Apoi am apucat noi ca să șcerăm înainte de Drăgaică? Nu. Bătrânii noștri spun altfel.

Timpul era același, dar nouă, care rămăsesem în urma cu 13 zile în păstare veacuri, ni se pătrăsea ca se coc mai din vreme. Orzai, grăul tot la vremea lui se cocea, adică după timpul adevărat în Iulie, însă noi trăiam în Iunie!

Ne-a luat iarna de grabă, ziceam noi! Pentru că rămăsesem în urmă cu 13 zile după anul Calendarului, ni se părea așa. Zic unii în privința calendarului: "așa am apucat!"

De ce, frate, frate române, nu ai ținut altele, așa cum le-ai apucat? Și, trebuia să le ții așa, căci nu atârnam de timp! De ce nu ți-ai ținut portul, ce ai apucat? Căci puteai să-ți ții!

De ce ți-ai schimbat vorba, ce ai apucat, obiceiurile românești, ce ai apucat? De ce nu le ții și să zici: "așa am apucat!" Ți-ai schimbat vorba, portul, obiceiurile apucate, în altele și tu te-ai speriat, căci nu era nimeni, cari să te sperie, fiindcă tot străinii îți dau haine proaste, nemțești, tunsore francezească vorbe pocite și le jeli; și le-ai luat numai de cât? Ai luat numai de cât sprețerul în loc de sumanu.

Ai luat "bonjurul, mersiul", ai luat jambierii și rochia de matase și doară n'ai apucat așa!

De ce n'ai ținut cele ce ai apucat?!

Ei aici cu Calendarul, frate creștine, nu se potrivește vorba aceea: "așa am apucat!"

Am un ceas moștenire de la tata; un ceas la care țin ca la ochii din cap și nu l-ași da în ruptul capului, fiindcă l-am apucat de la părinți și ei de la părinții lor. Ceasul meu mergea bine, țacănea regulat, dar, de câte ori mă duceam la gară, îl vedeam rămas în urmă cu câteva minute și din ce în ce timpul trecea, el rămânea în urmă iar cu câteva minute. După ceasul meu se făcea ziua mai târziu, insera mai târziu. Când vream să plec undeva cu trenul, eram aproape de gară și trenul trecea. Eu rămăneam jos.

De și țineam tare mult la el, căci îl apucasem de la tata și el de la tată-său, totuși, m'am hotărât, în sfârșit, să mă duc la un ceasornicar, să-l văd. El — cum sânt ceasornicarii — mi-a propus, să-l schimb pe altul. Nu m'am învoit, dar l-am întreb, dacă poate să mi-l dreagă tot pe al meu, căci țin mult la el! L-am lăsat la el și la data arătată, l-am scos.

Ei bine, ceasul meu acum merge bine! Nu-l mai dau înaintea mereu cu minute, cu minute, ci la dreș așa de bine meșterul, cunosătorul, că merge exact! Mi-a dat și garanție pe mai mulți ani. E tot ceasul, ce am apucat ca moștenire, are tot mășnăria aceea, are tot cadranul vechiu, însă, l-a reparat. Tot astfel, frate creștine, anul calendaristic este același, ce l-am avut moștenire; ele tot cel Iulian; nu l-am schimbat pe cel Gregorian, dar, cunosătorii văzând că rămăsesem în urmă în atâtea veacuri cu 13 zile, l-au dreș, l-au îndreptat bine și ne-a tot și garanție ca în 900 ani va merge exact!

Auziți! 900 ani! După alte 9 veacuri el va rămâne în urmă iar așa cu câteva minute și secunde, dar nu cu zife! Cine va trăi atunci, ce neam de oameni va fi atunci și ei îl vor da la dreș și lor li se va părea, că se schimbat. Și ei vor zice că: "așa am apucat!" Calendarul va fi același și atunci ca și acum, după cum e acum ca și altă dată, numai că va fi puțin în drept!

Prin urmare nu va uitați, fraților, la cei care n'au venit din un în Poști la Sfânta biserică. Nu va uitați la aceia, cari în ziua de sfinții Voievozi Mihail și Gavril, 8 Noembrie, au zis, că e Sfântul Dumitru — după vechime — cum zic ei, dar, cari n'au venit la biserică nici pentru Sfântul Dumitru, ci să vă spun eu drept: s'au dus la gară cu sacii cu porumb și, după ce au descărcat la evrei marfa, au tras la cărmănușă de lângă gară și au băut, caii au răbdat și ei au băguit, plini de băutura, că "li s'a stricat legea", iar, când au venit acasă oamenii cu mîntea întreagă eșeau de la Sf. biserică,

iar ei s'au vătat unul că a perdat 3000 lei, altuia i se bolnăvi se calul!

Cine, fraților, a stricat legea? Cei ce au îndreptat-o și o păzesc? Ori ei, cari n'au nici o lege, dar știu numai să vorbească!

Deci vedeți, că eu care scriu aceste și alții cari scriu ca și mine și cei mari, cari vă dau sfaturi, nu vă dăm de mal, căci preoții cu biserica noastră națională nici odată nu v'au dus de răpă, ci din contra, v'au condus bine, v'au mângăiat în vremuri de bejenie, de restrîcțe, de bucurie și deci aveți încredere în biserică și reprezentanții ei, pe cari i-ați apucat și nu schimbați vai biserica sufletului vostru, biserica credinții voastre, biserica națională, care a păstrat adevărata credință, nu o schimbați pe alta rătăcită, născocită, interesată, pe care v'o propoveduesc străinii de neam, lupii răpitori, năimiiți, cari nu vă pot de nici o garanție de liniște, de mulțumire sufletească într-o țară, care are nevoie de liniște, care ne-a fost și trebuie să ne fie iubită, în care s'a preamărit în chip strălucit Mântuitorul Hristos și în care să nu încetăm a-l preamări!

Preot D. Petrescu-Zoțea

DIN CAPITALA ȚĂRII

"Mos Crăciun" la orfanii rasboului

În localul orfelinatului de fete "Prințesa Elisabeta", în prima zi de Crăciun, comitetul regiunii Il-va București a Societății Orfanilor din răsbi, a organizat sărbătorirea Nașterii Domnului în mijlocul orfanilor, de sub a sa ocrotire, serbare la care a luat parte M. S. Regina.

La sosirea Măjestații Sale corul compus din orfanii și orfane a cântat imnul Regal. M. S. a fost condusă în sala de d-l Gr. Trancu-Iași, fost ministru, actualul președinte al Reg. Il-va a S. O. R. unde orfana Badoiu Ecaterina și orfanul Sandulescu Șajidon i-au dat câte un buchet frumos de flori, mulțumindu-i de interesul ce totdeauna a arătat copiilor orfanilor, pentru care o asigură de dragostea lor. În timp ce corul cânta cântăce potrivite Crăciunului, Majestatea Sa a împărțit orfanilor din orfelinatului "Prințesa Elisabeta" și pe d-l G. Alexandrescu, directorul orf. de băieți "Gr. Alexandrescu" pentru munca ce depun întru înjurarea orfanilor ce li s'au dat în sân. Apoi M. S. Regina a prăris sala, în timp ce corul intona "Imnul Regal". Pe lângă comitetul regional București, au mai participat d-nii: Genral Nicolae prefectul poliției capitalei, Butoianu șeful spitalului militar și Popușeanu, direct. gen. al oficiului național O. V. Botez senator, profesorul Țițea, Gheșcu dir. gen. în ministerul școlaelor, d-l medic-capitan Gilorteanu și mulți alții. Au contribuit mult la reușita serbării, d-nii Gh. Sandulescu dir. orf. fematului de băieți "Gr. Alexandrescu" și Bogdanescu, funcționar și d-șoara Florica Florescu directoarea orfelinatului "Prințesa Elisabeta".

A doua zi de Crăciun, comitetul regional Il-va București, s'a dus la mănăstirea Pasărea (Iltov) unde e o orfelină de fete, împărțindu-le daruri.

O ctitorie a românilor din America în Patria-mamă

Invățatul nostru d-l profesor Țițea, a ținut o serie de conferințe, românilor din America.

Cum d-sa a arătat multă bunăvoință orfanilor din război, s'a folosit de această ocazie și a străns prin colecta dela acești români suma de 300 mii de lei pentru orfanii de război din România.

Cu acest bani, d-l profesor Țițea a înființat pe lângă orfelinatul agricol, din comuna Cococ Perș jud Iltov, un atelier de împletituri din răcheta, unde orfanii din război pe lângă știința agriculturii ce li se predă teoretic și practic în acest orfelinat, (ce funcționează ca școala Interioară de agricultură) învață în mod artistic a împletiți din răchită coșuri, geamantane, mobile și multe lucruri folositoare din a căror vânzare, produsul net se depune, astfel ca la terminarea școlii, orfanilor absolvenți, li se dă o sumă de bani, înlesnindu-le cumpărarea inventarului agricol.

Și iată cum o mică sumă, datorită dărnicei românilor din America și întru bucuria cu multă precădere de profesorul Țițea, frații noștri, deși în așa departuri, au prilejul să desfășoare în Patria mamă o cutorie de mna de numeie de român.

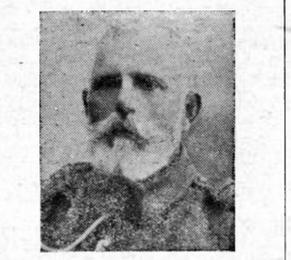
Din parte-ne dorim sanătate fap-tuitorilor, iar orfanilor daruri, precădere și vrednicie, dovădind că merita darul ce li s'a făcut.

D. Constantinescu

Slujitorii țării

Bucovina, a avut norocul că după acul visat și vecinic al Unirii să se bucur de suflete adevărat românești, pentru cari datorită împlinții și cinstei li-cea mai sigură că lauză.

Asa comuna Hiboca, altă dată cubul tuturor agiților și nemulțumirilor se bucură azi, pe lângă concursul oamenilor de bine, și de vrednicia bunului român și slujitor, plut. major Gheorghe Țintă, șeful secției jandarmilor.

ȚINTĂ GHEORGHE

Născut în comuna Pelepuți, jud. Dorohoiu, 1879, încorporat ca jandarm la 1 April 1909 a venit în serviciu la Hiboca în Bucovina la 1 April 1921. Aici prin tactul și zelul său a adus desăvârșită ordine în cercul său de activitate.

În Bucovina, comunele Climăuți și Fântâna-Alba sunt colonizate de pe vremea Austriei cu Lipoveni, sectarii religioși nomizi din Rusia țaristă, oameni prea puțin buni pentru ordine și prea bantuiți de patima beției. Siguranța personală și a avutului săteanului acum și sub Austria nu erau cunoscute în aceste comune, unde se comiteau ziua mare cele mai grozave crime și cele mai îndraznete prădăc-tiri. Austria era cunoscută cu pre-gătirea și groaza jandarmilor ei, dar nici acștia nu puteau face ispravă aici. Stăniții, cari nu voiau să creadă că dela ai noștri poate să vină ceva bun, au putut însă să vadă că nu groaza ci tactul e în măsură să curețe săbătația și să asigure ordinea. Tactul și dragostea de datorie le-a adus cu sine vrednicul și cinstitul șef al postului din Climăuți, plut. jand. Stoica Drumecea, venit la noi în August 1919, originar din comuna Cuza-Vodă, jud. Iași.

În acest scop, va fi ueapărită nevoim de pregătirea unui personal priceput în căști ștut e că "omul ștat-ște locu!" și fără oameni specializați și pricepuți nu vom putea clădi ceva trainic și serios.

Sămănta pe care a sădit-o Spiru Haret și alți oameni cu suflet, în orgozi cooperăției a început a da roade frumoase. Dela voi depinde să le mături și să le îmbunătățiți.

Instituțiile cooperatiste sunt cu o născuție cititorilor noștri din numeroase articole publicate, în această zi.

Aceste instituții sunt menite să prelătore cu desăvârșire interpuși speculanți între producători (vânzători) și consumatori (cumpărători).

Misarea cooperatistă, manifestată prin acest congres, ne dovedește că aceste instituții trebuiesc înființate în fiecare comună, iar acolo unde dismanții lor le-au distrus, trebuie din nou reînființate și susținute cu orice țarie, mai ales până vor trece peste greutățile începutului. Consumatorii trebuie luminați despre beneficiile lor și îndemnați să cumpere numai dela consumatori.

STOICA DRUMCEA

Din Climăuți a descoperit, în anul 1920, 17 furturi, 5 țahării și 3 crime de omor cum și turul Iagroitor dela mitropolia lipovenească de peste un milion lei.

N. V.

Dela societatea "Zorile"

PREȘEDINȚIA COMITETULUI EXECUTIV CENTRAL

Se aduce la cunoștința membrilor societății "Zorile" din întreaga țară, ca ziarul "Cultura Poporului" spre a consolida unitatea sufletească culturală d-nre țară a hotărât să acorde o largă ospitalitate informațiilor ce privesc întru-aga noastră manifestare culturală. Memorii societății "Zorile" sunt rugați a urmări de aproape și cu cel mai viu interes cele cuprinse în ziarul "Cultura Poporului" în cari vor avea înstrucțiunile și îndrumările necesare bunului ners al filialelor, subcentrelor și secțiilor societății "Zorile".

Comitetul central executiv roagă pe membrii Societății de a se înscrie ca acționari și de a răspândi ziarul "Cultura Poporului", cari și-a propus sa patroneze în mod oficial și onorific organizața culturală "Zorile".

Confirmări

Noi, comitetul executiv central în conformitate cu articolele 24, 32, 43 din statut aprobăm următoarele comitee de conducere al filialei societății "Zorile" din Iași, a cărei sediu se hotărăște în str. Palatului 60 bis lași: Președinte George G. Maxim publicist; vice președinte di arhitect Vladimir Mironescu; secretar d-l Vasile D. Moisiu publicist; membri în comitet: d-l I. V. Atanasiu avocat, P. S. S. Preotul I. S. Popescu, Cas-tel Demetrescu, d-na Maria Dr. Gavrilescu și avocat Al. Horovanu.

Comitetul de conducere al Filialei societății "Zorile", cu sediu în comuna Târgul Carcinov județul Muscel: Președinte Vasile I. Poșcoscu Topoloveni, vice-președinti: Jean Alexandrescu și Al. Mateiu; casier H. P. oca; secretar Const. Sachelarie, Cenzori dd.: Iorgul Florescu și D. Oianescu.

Membri în comitet: dd. Vasile Mihaiu, Aurel Popa și Nicolae Vasilescu. Președinte central al S. C. Z. Pavel Alex. Macedonski, vice președinte T. V. Andreescu, secretar central Victor Cornea, București.

Congresul cooperatorilor

Săptămăna trecut s'a ținut la București un congres general cooperatorilor. La acest congres au luat parte delegații tuturor cooperativelor din țară. La deschiderea congresului a luat parte și M. S. Regela și a ținut următoarea cuvântare:

"Prin unirea tuturor părilor locuite de Români și prin situația noastră creiată pe de o parte de reformele agrare, pe de altă parte, de necesitatea imperioasă a dezvoltării întreprinderilor, pentru aceasta, a muncii industriale, activitatea cooperativelor s'a mărit și se mărește mereu și ni se impun numeroase și însemnate probleme, dela înțeleapta rezolvare a căreora atârna sănătoasa îndrumare a progresului nostru economic și social, cum și buna întrebuințare a bogățiilor acestei de Dumăzeu binecuvântată țară.

Între aceste probleme, va fi, pe primul plan, organizarea lucrării pământului, industriei sătești și creșterii vitelor, așa fel, ca să mărim cât mai mult producția pe toate terenurile și să aplem golturile lăstate de împrumutarea proprietății mari.

În același timp, organizarea desfășurării producției, paralel cu statornicirea unor măsuri bine echilibrate, pentru asigurarea necilor agricole și industriale, precum și a celorlalte mărfuri de absolută necesitate pentru mulțime, ceace va aduce un real folos atât producătorilor, cât și consumatorilor, contribuind la înfăptuirea și îmbunătățirea traiului.

În acest scop, va fi ueapărită nevoim de pregătirea unui personal priceput în căști ștut e că "omul ștat-ște locu!" și fără oameni specializați și pricepuți nu vom putea clădi ceva trainic și serios.

Sămănta pe care a sădit-o Spiru Haret și alți oameni cu suflet, în orgozi cooperăției a început a da roade frumoase. Dela voi depinde să le mături și să le îmbunătățiți.

Instituțiile cooperatiste sunt cu o născuție cititorilor noștri din numeroase articole publicate, în această zi.

Aceste instituții sunt menite să prelătore cu desăvârșire interpuși speculanți între producători (vânzători) și consumatori (cumpărători).

Misarea cooperatistă, manifestată prin acest congres, ne dovedește că aceste instituții trebuiesc înființate în fiecare comună, iar acolo unde dismanții lor le-au distrus, trebuie din nou reînființate și susținute cu orice țarie, mai ales până vor trece peste greutățile începutului. Consumatorii trebuie luminați despre beneficiile lor și îndemnați să cumpere numai dela consumatori.

SPORTIVE

La 1 Ianuarie a avut o serată de gală de box în sala Alhambra.

La această serată au dat concursul câțiva campioni ai României și cei mai buni boxeri ai "Boxingului Român" și "Tirului".

În zilele de 24 și 25 Ianuarie s'au fost fixate campionatele de sky al regiunii Brașov la Sinaia. La 24 vor fi alergări de fond iar în ziurile de 25 vor fi sărituri de trambulină la Stăna Regală și o cursă de ecor-borlie.

Societatea Sportivă "Romcomit" din Capitală a înființat în frumosașă pară de sporturi, un teren de patinaj pe sub conducerea d-lui ing. M. Vincent.

Institutul Național de Educație Fizică organizează și anul acesta cursurile de sky.

Asomarea cursuri au avut loc anul trecut cu succes.

Un grup de elevi ai liceului "Spiru Haret" au plecat din Capitală sub conducerea profesorilor de Focșea și d-l Sinaia.

Adjutantul Bounet (francez) e bătut de curând recordul mondial de viteșă cu aeroplanul, în țară mijlocie 448 kilometri 770 m. pe oră.

Aeroplanul cu care s'a realizat acest fantastic record este un avion de cursă tip Bismard.

Zilele trecute s'a întrunit Comitetul Olimpic Român, sub președinția A. S. R. Prințepel Carol, au luat parte d-nii: Plegino Jelo Bart, Col. V. Dăulescu, Posteaș și D. Cesianu.

S'a făcut darea de seamă asupra partiei aerei României la Olimpiada din 1924 și s'a dat cuvenita dovă că România e membru al Comitetului.

S'a hotărât să se înceapă pregătirea atletilor noștri în vederea cuceririi olimpiade din 1928 și asigurarea fondului necesar băneșc care nu l-am avut în 192

VIATA BISERICESCA

In urma dispozitiunii P. S. Episcopului Iacob al Husilor, luata in conferinta protopopiasca, in ziua de 5 Noembrie 1924 la reghedita episcopala, s'au convocat preşedinţii de cercuri preoştii din judeţul Tutova, in ziua de 15 Decembrie 1924, pentru a se da o noua organizare acestor institutii, create cu tendinta de a se spori credinta si moralitatea in masele populare.

La aceasta constatare — care s'a tinut sub prezidenta P. C. Protoiereu N. Iancu — au luat parte 20 preoşti din oraş si judeţ. S'au dat o noua formaţiune, in ceace priveşte gruparea parohiilor pe cercuri, asa fel ca sa nu fie mai multe de 5-6 de fiecare cerc. Prin noua impartire s'au format 13 cercuri in judeţ si 2 in oraş. Apoi a trecut la constituirea programului de activitate in care scop, P. C. sachelar Corneliu M. Grumăzescu, a cetii propunerile sale, care au fost admise in unanimitate de adunarea de faţă urmând a fi inaintate Sf. Episcopului spre a fi cercetate si aprobate de comisiunea instituita anume, formata din: P. Cuvios: arhimandrit Chesarie Păunescu, vicarul Sf. Episcopiei, Econ. I. Grorin revizorul parohial si Ec. N. Donose, misionarul eparhiei Husi. Dam in rezumat mai la vale parerile parintelui propunator: Priviri generale. „Văzându-se că vieţea normală-religioasă, a creştinilor bisericii noastre este foarte zdruncinată şi periclitată de urmările crude ale războiului, cei îndreptăţiţi s'au gândit să salveze, c' un ceas mai curând — această stare tristă de lucruri şi au recurs la o activitate bisericăască mai vie, prin înfiinţarea cercurilor preoştii. Şi în eparhia noastră s'a urmat pilda aceasta care, ca şi în alte eparhii a dat rezultate foarte frumoase şi chiar înununate c' un deplin succes. Totuşi, pentruca să existe o uniformitate de activitate misionară-culturală, care va trebui să fie desfăşurată de cercurile preoştii in cursul anului 1925, subsemnatul, prin umilele sale păreri, propune, adunării de faţă, care va proceda la întocmirea programului, aceste teme, pe care se va baza programul nostru”:

I. Temeiul religios.
a) La serviciul Sf. Liturgii să fie obligaţi a participa şi cântăreţii bisericicii, din circumscripţia respectivă a cercului, formând un cor religios, care va da răspunsurile cuvenite, pentruca slujba să fie mai impunătoare.
b) Predica să fie rostită după noua metodă de predicare, care este o metodă temeinică, rodnică şi aducătoare de viaţă, care cere mai puţin stoarcere a minţii din partea auditorilor, prin prezentarea obiectelor concrete şi trăsăturilor mai izbitoare din partea celui ce predica. Predicile, după caploadele vechi, rămân reci, de oarece nu cuprind decât numai ţesături logice, cari, în majoritatea cazurilor, nu pot să-şi atingă ţinta, căci conţrează auditorul într'un domeniu rece.
In vederea acestui lucru, se va străluri într'o şedinţă intimă, prin tratarea sistematică a acestei teme din ramura Omileticiei.

c) După sfârşitul Sf. Liturgiei, se va putea oficia, de acelaş sobor, şi alte servicii religioase ca: Te-Deum de mulţumire, Parasasta pentru eroii de războiu, Sfinjirea apei (Agheasma), Sf. Maslu (mai ales în posturi).

II. Temeiul cultural.
a) După masă va avea loc şedinţa intimă, în care preotul desemnat, va trata documentat şi sistematic teza teologică, care va fi transcrisă în rezumat în registrul de şedinţă. La finele expunerii se va face critica, după care şedinţa va fi suspendată (ridicată).

b) **Şedinţa publică.**
Şedinţa publică va fi deschisă prin întonarea unui imn religios. (Împărate Ceresc, Tatăl-Nostru, Tropalul glasului de rând sau a sfântului) de către corul cântăreţilor. După aceasta, preşedintele va da cuvântul preotului conferenţier, care şi va expune subiectul chestiunii luate. Apoi un copil (de preot sau cântăreţ) va putea rosti o poezie religioasă dintre acele alcătuite de Damian monahul, pr. Criveanu, pr. Şuşnea şi a. Se vor ceti lecturi din „Vieţile Sfinţilor” de M. Sadoveanu şi D. Patrăşcanu, bucăţi cu cuprins moralizator şi educativ din cărţile scrise de Arh. Scriban, pr. Gr. Pisculescu (Gala Galaction) ale Institutului Biblic. Şedinţa va fi încheiată cu cântarea Axionului executat de preoşti şi cântăreţi, după care preşedintele va ridica şedinţa cu câteva îndemnuri pentru cei de faţă ca să trăiască după recomandările învăţăturilor sf. noastre bisericice.
Inainte ca lumea să părăsească sala, se vor distribui gratuit broşuri, catechisme, foi din revista Duminica Ortodoxă, icoane, cruciuliţe, cărţi poştale cu imaginea sfinţilor din editura Noului reviste bisericiceşti. In fine se va stăruia a se face tot ceace lipseşte în satul unde s'a ţinut şedinţa şi se simte nevoie de un lucru folositor.

III. Temeiul economic.
Intrucât astăzi nimic nu se poate creia şi susţine fără ajutorul bănesc şi întrucât lipsa lui ne ar împiedica foarte mult realizarea scopului ce-şi propun cercurile preoştii, propunem: a) Fiecare cerc lşi va forma un fond cultural pentru propagandă. Acest fond va fi alimentat din: 1) sumele adunate la slujbele liturgice, la care preoţii să renunţe; 2) câştigul 25% obţinut prin vânzarea calendarelor şi broşurilor inst. Biblic; 3) reţinere din salariul preoşilor şi cântăreţilor pentru absentele nemotivate; 4) donaţii benevoile prin colecte dela credincioşii ce vor asista la slujba bisericăască şi 5) renunţarea la salariul pe o zi din partea tuturor preoşilor. Fondul va fi încredinţat preotului casier, care-l va mănui astfel ca să sporească. Cu timpul s'ar putea îndeplini opere caritabile, venind în ajutorul unui copil de şcoală silitor dar sărac, a unui nenorocit pentru a-i îndulci mizeria la sărbătorile Naşterii sau Iubirii. In vederea aceasta, cercul lşi va formula un proiect de statut, care va fi aprobat de Episcopie.

MULTE SI DIN TOATE

Femeea leneşă
A fost odată...
Da, a fost, oă dacă n'ar fi fost nu s'ar povesti.
A fost o femeie măritată, care era leneşă nevoe mare. Când sta la foc şi o ardea, striga pe bărbatul său ca s'o dea mai în sus, căci altfel lşi ardea picioarele.
Cât timp a avut cele trebuincioase de la mamă-sa, a dus-o cum a dus-o; dar în ulumul timp, adică de când începe povestea noastră, nu mai avea decât o cămaşă ruptă şi sdrăntită.
Veni şi timpul şi se făcu o nuntă mare în sat. Femeea cea leneşă vroia să meargă şi ea la nuntă, căci era rudă de aproape cu mirele.
— Mergem femeii l' răspunsese bărbatul său; dar ia şi tu de toarce cănepa şi fă-ţi cămaşă nouă.
— E toarsă bărbate!
Şi repede se urcă în pod, şi având acolo, de cine ştie când, un fus de tort, începu ea să-l arate pe gura podului, numărând:
— Unul!
Apoi trăgându-l înapoi, îl arăta iar numărând:
— Două!
— Şi așa până la vreo zece, — unsprezece fuses.
— Bine nevastă, acuma trebuie depănă şi ţesut, zise bărbatul încredinţat că femeia a tors cănepa.
— Da, da, răspuse femeea, dar fmi trebuie un răschitor. Du-te în pădure şi taie-mi unul.
Şi bărbatul, luându-şi toporul o porni înspre pădure; dar femeea, care se îngrozea numai la gândul că are să depune şi să ţese, se infurică în pădure şi când omul nostru voi ea să taie lemn de răschitor, ea începu să zică, cu glas schimbant:
— Cine taie răschitoare Baba-i moare!
Bărbatul auzind una ca asta se înapoie acasă, unde găsind pe femeea lui, care venise repede pe altă cale, li spuse din fir până 'n păr toată întâmplarea.
Dar într'o zi bărbatul aduse un răschitor de la o vecină, spunându-i:
— Ţi am adus răschitor. Acuma să te văd la lucru.
Ce să faci acum femeea? Pune mâna şi mai de silă si mai de nevoe depănă tortul după fus şi apoi îngropându-l în curte, împreună cu cănepa netoarsă, li spuse bărbatului:
— Bărbate dragă, tu păzeşti aici până viu eu, cu nu curva să treacă peste eaş vreo cioară, căci tot tortul se face iar cănepa şi eu am să rămân fără cămaşă. Ai înţeles?
— Da, răspunde bărbatul, şi luând o prăjină se apucă ea să păzească așa-zisul tort.
Dar, din întâmplare, toamă atunci tresu pe acolo un oărd de cioară.
Strigă bietul om, le ameninţă cu prăjina; dar totul fu zadarnic, căci cioarele trecură pe deasupra așa-zisului tort.
Venind femeea acasă şi oăntând în groapă, luă la gură pe bărbatul său ca a lăsat-o fără cămaşă...
Ce era de făcut? Şi-a luat băţul şi a plecat la naşă-sa ca să-i ceară o cămaşă; dar naşă-sa, care era femeie cu minte, nu-i dăte cămaşă, ci o curcă albă şi-l învăţă ce să facă, ca nevastă să se apuce de lucru.
Când el se înapoie acasă, ea văzându-l de departe cu ceva alb în braţe, gândi că-i aduce cămaşă şi desbreacăndu-se de treantă, o svărlă în toe.
— Hai mai inte mă! hai mai inte! — strigă ea.
— O, femeie, li răspuse el, dar n'am decât o curcă!
— Fie cât de scurtă! Fie cât de scurtă! li răspuse ea, neluându-şi desbreacăndu-se de treantă, o svărlă în toe.
Când veni ziua nunţii, bărbatul, după cum li învăţa-se naşă-sa, o vări, așa goală cum era, într'un sac şi purând-o la spinare, porni eu ea la nuntă.
Ajungând aci, începu să strige:
— Când vom deslega sacu Aveţi să vedeţi pe draou.
Şi când toate lumea dela nuntă s'a strâns în jurul lui, a deslegat sacul şi a dat drumul afară femeii care era îmbrăcată în costumul moaşei Eva. Femeea, rusinată, a luat-o la fugă, urmărită de hui-dueble satului.
Din ziua aceia femeia s'a euminţit. A devenit așa de harnică, încât nici să mănânce nu mai avea timp. lşi pune pe un umăr o patlăgea murată şi pe celalalt o bucată de turtă şi mănca, numai în-torcând capul, iar cu mânele lucra de zor.
Şi în curând, în tot satul nu s'a mai găsit o femeie mai harnică şi mai gospodină. Pe ce pune ea mâna pune şi Dumnezeu mila...
C. Diaconescu-Dăeşti.

Năzuinţi de desrobire economică

Ziua de odihnă a Domoului, 30 Noembrie 1924, am sfinţit-o eu fapte bune. Ajunul acestei zile a plămădit urzila unor mari nădejdi, doi buni români, d-l N. Polizu-Micşuneşti şi d-l Dr. Ioan Agapi, iniţiatorii unei noi părgăhii de ridicare economică a regiunii Hârlăului prin întemeierea „Băncii de Industrie şi comerţ a Hârlăului.”
Cu mulţămire am văzut rându-rile de săteni pogorînd de vale spre Hârlău, hăt de departe, grăind şi tălmăcind rostul acestei veşti noi. Sufletul lor e nou, a renăscut; prefacerile le înţeleg. Pasul ca şi gândul lor au siguranţa şi trâmăcie. Din tot ce sunt ei, desprinz un biruitor al gândurilor. Şi în adevăr presimţirea gândului lor s'a împlăcut. Multele sute de însufleţiţi fierburi... când de-odată d-l N. Polizu-Micşuneşti, înconjurat de prietenii d-sale de luptă, deschide şedinţa în faţa unui auditoriu de curiosi cum de obicei se împlăpă, şi în faţa unui auditoriu numeros care simte din adevărul sufletului trebuinţa de-a se întovărăşi şi lupta pentru desrobirea din ghiara cămătăriei hărpăre.
Despre practicarea cămătăriei depe aici, amintescă şi românii de povestire adevărată a d-lui M. Sadoveanu „O pălărie l-a costat pe bietul ţăran boulien — dr'gi ca lumina ochilor — şi căminul”.
S'a putut vedea cum plugarul alături de cărturar şi fabricant torcea acelaşi gând şi împletea aceeaşi năzuinţă: înfiinţarea unui aşezământ de salvare gospodărească. Asemenea manifestări ne mijesc din inima curată a celor obidiţi, câte nu întrezăres!...
Din sugestiva cuvântare a d-lui N. Polizu-Micşuneşti spicuim câteva închegări de gânduri. D-sa spune: „Am marelă curură ca fac politică; Insa, de data aceasta, politica o lăsam de-o parte şi ne gândim la înfiinţarea unei institutii de economie, dând la o parte politica. Prin banca nu vom face politică şi deci nici politica n'are ce căuta în banca”.
Din pricina lipsei unei bănci de sprijin, viaţa agricolă şi industrială a lăncezit. Multe întreprinderi au murit în faşa sau n'au luat de loc fiinţă. De cât amar de vreme ne rodea taina acestui gând şi toate au fost zadarnice, căci lipsa omul care să chează iasca aveau tuturor. Puţinul ce pot să-l dea unii le e tot așa de scump ca şi multul ce-l poate da altul. Încercările întreprinse de unii şi de alţii n'au dat de cât greş; n'au dus decât la desamăgiri. Acţiunea lor a pusit sufletele şi sfărâmat comora: „Increderea în oamenii de bine şi credinţa într'o izbândă”.
Lată educaţia socială dela care finetorul era ispitit să ia îndrumări!...
Scopul institutii îl cuprindem în câteva idei: procurarea creditului îndestulător tuturor întreprinderilor in-

dustriale, agricole şi comerciale ca un procent nu uzurar, care duce negreşit la paralizie economică; cât şi a determina iniţiative în această regiune bine-cuvântată de Domnul.
„Bună ţară, rea tocmală”.
In sânul adunării s'a vorbit îndelung asupra celor puţini aleşi din cei mulţi chemaţi, întrucât ei pe lângă garanţia materială capacitatea de muncă, trebuia s'aducă dragostea şi încrederea celor mulţi. Institutia fiind persoană juridică-morală, ca să intre în faza închegării sănătoase a ales pe d-l Dr. Ioan Agapi crainicul regiunii, apoi pe d-l avocat Dimitrie D. Ionescu-Botoşani care, deşi nu e de faţă, a fost ales cu acelaş elan şi pe d-l Iosef Lizorovici industriaş pentru îndeplinirea formalităţilor.
Şi ca să se vadă că, în adevăr, nu suntem numai cu gândul pe drum nerăsbătut, ci în faţa unui lucru împlăcut care surăde şi neînţelegătorilor, arătăm că şi vadana şi-a depus economiile ei, ne mai vorbind de plugar, meseriaş şi a; cu jumătate din vârsământ numai, banca începe cu două milioane de lei.
Cu un capital ca acesta de mai sus, cu obăduirea marilor institutii de credit, cu armonia dintre noi vlabstiri ai dragostei de mai bine putem întinde în pătura satelor lamura mântuirii.
D-l Polizu mai spune: „Creditul se va acorda tuturor celor vrednici; vederile politice nu vor fi un criteriu la acordarea creditului cuiva, căci, credinţa politică nu se cumpără, credinţele nu siluesc, nici nu trebuiesc vândute”.
D-l Dr. Ioan Agapi începe: „Iubiţi fraţi! Trebuie să vorbesc puţin; Insa, în virtutea dragostei ce v'o port şi mi purta şi-ne străduim să vindicăm rana sufletului nostru. V'aţi încredinţat de multă vreme, că nu urmărim decât binele d v. pe toate tărâmurile...
Un prieten al meu şi-al d-v. mi-a spus: „Gardul are nevoie de pari sănătoşi”. Gardul suntem noi cu toţii; iar stălpul cel sănătos pe care-l căutaţi de-atăta vreme, e în faţa d-v; cel care v'a vorbit şi călăuzit pe drumul adevărului; e Dr N. Polizu.
Stălpul sufletesc v'am fost totdeauna fără s'o ştiţi; acumi v suntem fapţi; Insa, nu uitaţi că reazimul material e banca.
Acum — suflare românească — din parte-mi va spun în cuget drept: pricepeţi duhul mântuirii, care p'uteşte în v'z d' hul ce va împresoară şi care pic cu pic v'a strecurat în suflete pe nesimţite; păstraţi această scântie la înfrăiere la greu, căci numai atunci: „Pe pămint va fi pace şi între oameni ounăvoire”.
V'ajungă de când sunteţi robii cămătarilor despoietorii!...
V. M. Ligvan învătător

Activitatea cercului cultural din Vărmaga

In ziua de 14 Decembrie anul trecut, a avut loc în comuna Chimidia, judeţul Hunedoara, şedinţa a doua a Cercului Cultural Învăţătoresc, cu sediul în comuna Vărmaga, acelaş judeţ. Membrii cercului au luat parte dimineaţa la serviciul divin, oficiat de părintele Nicolae Iozof, din comuna Banpotoc.
La sfârşitul slujbei s'au ţinut două predici credincioşilor, în biserică. Cea dintău de învătătorul Câmpeanu, preşedintele cercului cultural, iar cea de a doua, de către S. Sa părintele Nicolae Iozof.
Apoi a avut loc şedinţa intimă a învătătorilor din acest cerc. Dl învătător Aron Stănilă dirigintele şcolii primare de stat din Chimidia a ţinut cu elevii clasei a IV-a lecţia practică: „Mircea cel mare”. A urmat critica şi alte discuţiuni cu privire la activitatea cercurilor culturale, stabilindu-se programul viitoarei şedinţe.
Masa s'a luat în comun la di învătător Aron Stănilă, din acea localitate.
Şedinţa publică s'a ţinut după amiază. Programul acestei şedinţe a fost destul de bogat. Corul şcolii primare de stat a cântat „Imnul Naţional” şi alte coruri. S'au recitat de către elevi câteva poezii şi s'a jucat o piesă de teatru.
După aceasta au urmat două conferinţe cu caracter istoric ţinute de dl învătător Câmpeanu şi Emil Cioroianu învătător dir. al şcolii din comuna Hărău, judeţul Hunedoara.
Dl Câmpeanu a vorbit despre: „Vechimea poporului român”.
Învătătorul dir. Emil I. Cioroianu a ţinut o conferinţă ocazională, vorbind despre: „Istoria poporului român, dela naşterea lui până în vremele de faţă”.
Sala era plină. Venise la şedinţă dela mic până la mare.
In amurgul serii şedinţa a luat sfârşit, îndreptându-se fiecare la locuinţa sa, încântat de cele văzute şi auzite.
I. N.

STRIGĂTURI LA HORĂ

Fetele din satul meu
Pe toate le iubesc eu,
Dar nu pot ca să le iau.
Cântă, cântă lăutare
C'am să-ţi dau multe parale.
Cântă, cântă nu mai sta
Căci cu pumnul 'n cap ţi-o dai
Mândra dacă va pleca.
Mândro cu ochii căprui
Vin mai iute decât vii,
Vin să te mai joc odată
Căci mâne plec în armată
Sa te joc de două ori
Ca să-mi mai treacă de dor.
Nu beau vin, nu beau rachiu
Numai să sărut eu ştiu
Bautura zău nu-i bună
Dar mor să sărut o gură.
După Leana din vâlcea
Mi-am pierdut Doamne mintea
După Florica din deal
Imi mai pierd din viaţă un an.
Culesse din Dorobanţi-Botoşani
de O. Arbore-Dorobanţa.

MĂRIUCA DELA JIU
(Se cântă pe aria „Foao verde”).
De când bade ai plecat,
Numai dor şi jale 'n saş,
Numai dor şi lacrimi grele
Mi-am făcut salba din ele.
Şi-au rămas în sat la noi
P'ugurile far' de boi
Câmpuile-s cu neghină
Codu-i bătut de rugină.
Şi de doi ani şi mai bine
Am plâns mândrele 'n suspine
Că de plânsert necurmat
Jui tot s'a revărsat.
Foae verde cucuruz
Când-erai voi la Oltuz,
Ca o frunză din zavoi
Tremura inima 'a noi.
Dar ştiam că voi aici
Aşi pus piepturi de voinici,
Prepturi largi şi româneşti
S' aşi învins la Mărăşeşti!
Astăzi bade nu-mi mai pasă
Nici de boi şi nici de casă
Nici că mâna ţi-e betagă
Numai s'aveam ţara întreagă.
Culesse dela M. Todoran d n com.
Cioabnu jud. Costanţa de G
Bujăi învătător.

O faptă mare

Marele industriaş şi bun român dl Grigore Alecsandrescu din Bucureşti, a pus la îndemâna societăţii „Oerourea Orfanilor din Război”, în mod gratuit iar vreme de trei ani, casele sale din Calea Şerban Vodă, unde S. O. O. R. a înfiinţat de acum trei ani un orfelinat de băeţi în care se dă asistentă la 150 de orfani din război. Cea mai mare parte din aceşti copii, 85 urmează cursul primar; 18 sunt la diferite licee în Capitală ca externi; 20 pe la şcoli de agricultură sau normale. Unii, cari nu erau bunii la carte, învăţă cismăria în atelierul ce societatea O. O. R. a înfiinţat în curtea orfelinatului şi care atelier face încălţăminte la trebuinţele tuturor orfelinatelor din Regionala II-a Bucureşti. Atelierul e condus de un priceput maestru, care învaţă pe orfani această bănoasă meserie. Oamenii bogăţi din ţara noastră pot fi de mare folos ţării, imitând pe acest mare filantrop, care de ar găsi lumii aiese, multe s'ar îndrepta în ţara noastră. Tineţi seama Insa, aceasta e numai una din multele fapte bune ce zilnic săvârşeşte, acest mare român.
A. B.

Premiile „Culturii Poporului”

Ziarul „Cultura Poporului” invită pe toţi ceice vor să concureze la premiile foii noastre să trimită până la 1 Februarie 1925 culegeri de descăntece, vrăji, leacuri, plante medicale întrebunţate în popor, se pot trimite şi plante cu numele popular şi cu modul lor de întrebunţare; credinţe în legătură cu medicina populară, procedee populare de tratament, insecte, şi altele.
a) Condiţiunile:
Manuscrisurile vor fi întocmite pe o singură pagină, foarte ceteşe, şi se va menţiona de unde s'a cules (localitatea, judeţul, materialul, dela cine, numele, vârsta). Manuscrisurile pot fi însoţite de deseme, fotografii, şi a.
b) Premiile:
Premiul I. 1200 lei
„ II. 500 „
„ III. 300 „
c) Materialul va rămănea proprietatea „Culturii Poporului”, care intenţionează să le publice în editura ei, natural, menţionându-se numele culegătorului.
d) Materialul trimis va purta menţiunea: Pentru premiu.
Şi vor fi adresate: Redacţia ziarului „Cultura Poporului”, secţia ştiinţifică.

La expoziţia zoologică de ţară ținută în Cluj Luna Septembrie anul 1924 decoraţi cu medalie de aur.

Cu preţul unui jumătate kgr. de de lână sau unui kgr. de brânză Vă puteţi mântui oile de prăpădire.
DISTOL
se manipulează simplu şi vedece un siguranţă. Să vinde în Drogueria Succesorii lui FRANCISC GERGELY Cluj, Piaţa Unirii No. 21 Drogueria Gea-Krayer S. A., Timisoara. Drogueria Krafft şi Herbert, Braşov. Farmacia David János, Tg. Mureş. Drogueria „Apollo”, Ştefan Farkas, Oradea-Mare.

PIATRA VÂNĂTĂ

(sufiat de cupru) garantat 98/99%
la preluarea de 1000 kgr. de-odată Lei 26— kgr. la preluarea unui butoi întreg — Lei 26-50 kgr.
franco depozitul nostru Sibiu, contra plăţii în prealabil la comandare sau ramburs.
STROPITOARE DE VIE
sistem Vermorell, fabricat „Chaudoir”
Lei 1150 buc.
franco ambalajul şi franco orice oficiu poştal din ţară, plata contra ramburs.
DEPARTAMENTUL MAŞINILOR AL REUN. AGR. S. A. SIBIU

Cu deplină garanţie ca înainte de războiu — cele mai bune
CURELE DE TRANSMISIUNE
de următoarele specialităţi: Curele de piele pentru dinamuri, Compressoare şi tot felul de piei pentru întrebunţare tehnică — livrează
FRĂȚII RENNER & COMP. SOCIETATE ANONIMĂ C L U J.
18-21

Roate populare de tors
Bucata Lei 300
pe lângă expediţie cu ramburs furnizează prompt din depozit
DEPARTAMENTUL MAŞINELOR AL REUNIUNII AGRICOLE S. A. SIBIU, STRADA SĂREI NO. 22

CLOPOTE pentru biserică în orice mărime din material special la
SCHIEB & Co. prăvălie tehnică C L U J.
Cereţi oferte! Cereţi oferte!

HIRSCH & CZODIK MAGAZIN DE PIELERIE C L U J Strada St. Iosip (Szép-utca) No. 2.
! Depozit permanent de pielerie streine şi indigene.
PREȚURI FOARTE SOLIDE!
Mai bine ca ori şi unde se serveşte la
Baia Elisabeta
Băi de abur, de cadă, duş, etc. C L U J, str. Călugăreţilor (pe Somes).

De prima calitate plăcută şi răcoritoare este
Bere din Turda
Fabrica: Turda, Telefon 5.
Depozit principal: C L U J, telefon 394.

Specialităţile fabricii de bere CZELL din Cluj
„HERCULES” bere nutritoare, specialitatea NEAGRĂ din malţ dublu
„URSUS” bere ALBĂ, mult apreciată
din cauza calităţilor lor neîntrecute s'an dovedit ca mărcile cele mai superioare. Se capătă pretutindeni.

O RECLAMA folositoare se face în „CULTURA POPORULUI” care se tipăreşte în 56 mii de exemplare